

Romarbrevet

Inledning

Introduktion: Brevet behandlar på ett systematiskt sätt de grundläggande sanningarna i tron. I Rom 10:9 beskrivs hur man blir frälst genom hjärtats tro och munnens bekännelse. Apostlagärningarna avslutas med att Paulus anländer till Rom, och det är då naturligt att det följs av det brev han skrev till församlingen några år tidigare då han var i Korint. Många har berörts av detta brev. Augustinus, en av kyrkofäderna, kom till tro år 380 när han läste Rom 13:13-14. På 1500-talet blev det tydligt för Martin Luther att det är tron som frälser, se Rom 3:28. Drygt tvåhundra år senare fick John Wesley frälsningsvisshet när man läste ur förordet ur Luthers kommentar på Romarbrevet i en kyrka i London. Brevet är strukturerat i ett antal frågor, några formulerade - andra tänkta, som Paulus besvarar.

Skrivet: Omkring år **56 e.Kr.**

Till: Rom, se Rom 1:7.

Från: Korint. I brevet finns en referens till Korints östra hamnstad Kenkrea, se Rom 16:1. Gaius, som nämns i Rom 16:23, var en av de kristna ledarna i Korint, se 1 Kor 1:14.

Författare: Paulus, se Rom 1:1. Nedtecknat av Tertius, se Rom 16:22.

Budbärare: Troligtvis **Febe**, se Rom 16:1-2.

Inledning (1:1-1:17)

Hälsning

¹ [Från:] Paulus [som betyder "den lille"],
tjänare (*slav, livegen*) till Jesus den Smorde
(*Messias, Kristus*),
kallad till apostel (*budbärare*)
och avskild för [att predika] Guds evangelium
(*de goda nyheterna*),
² som han har utlovat genom sina profeter
i de heliga Skrifterna.

[Paulus väljer att använda sitt grekiska namn Paulus, som betyder liten, i stället för sitt hebreiska namn Saul. Evangeliet fullbordar Gamla testamentets löften, se 1 Mos 3:15; Ps 45; Jer 31:31-34.]

³ Evangeliet handlar om hans Son,
som var född [i mänsklig svaghet]
av Davids ätt till sin mänskliga natur (*kött*),
⁴ som [också] har bevisats vara Guds Son i kraft
[med gudomlig natur],
av helighetens Ande genom uppståndelsen
från de döda –
Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*), vår Herre.

⁵ Genom honom har vi fått nåd (*oförtjänt favör, kraft*) och vårt apostlaämbete. Anledningen är att föra människor av alla folk till trons lydnad för hans namns skull. [Trons lydnad kan också översättas "tron som leder till lydnad".] ⁶ Ni är också bland dem som är kallade att tillhöra Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*).

⁷ Till alla er i Rom

som är älskade (*osjälviskt utgivande*) av Gud,
kallade att vara heliga [*önskar jag*]:

Nåd (*Guds oförtjänta favör, kraft*) och frid

från Gud vår Far och Herren Jesus den Smorde
(*Messias, Kristus*).

[*Guds nåd har uppenbarats till frälsning för alla människor, se Tit 2:11. Det är upp till var och en att bekänna sig till honom, se 1 Joh 2:23; Luk 12:9.*]

Paulus önskan att besöka Rom

⁸ Först och främst tackar jag min Gud genom Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*) för er alla, eftersom man i hela världen ständigt talar om er tro. ⁹ Gud, som jag tjänar i min ande när jag förkunnar evangeliet om hans Son, är vittne till hur jag ständigt nämner er ¹⁰ i mina böner och alltid ber om att kanske nu äntligen, genom Guds vilja, få göra en lyckosam (*lyckad, framgångsrik*) resa till er. ¹¹ Jag längtar efter att få träffa er och dela med mig av någon andlig gåva åt er så att ni blir styrkta. ¹² Det innebär att vi tillsammans kan bli uppmuntrade (*stärkta*) genom varandras tro, både er och min.

¹³ Syskon (*bröder och systrar*), jag vill att ni ska veta att jag många gånger har bestämt mig för att komma till er och skörda någon frukt bland er liksom bland andra folk, men hittills har jag varit förhindrad.

[Jesus talar om hur skörd är en bild på människors omvändelse och frälsning, se Joh 4:34-38.]

- 14 Jag har skyldigheter
både mot greker och barbarer,
både mot lärda och olärda.

[Barbarer kallades alla icke-grekiska folk. Ordet har också en nedvärderande underton av att vara ociviliserad och olärd. Paulus använder den vanliga grekiska uppdelningen mellan greker och icke-greker, för att inkludera alla hedningar. Ursprunget för det grekiska ordet "barbaros" är att stamma och tala obegripliga ljud. För det grekiska örat lät alla främmande språk som obegripligt babbel. Utifrån detta skapades det ljudhärmande, onomatopoetiska, ordet "bar-bar" som blev "barbaros".]

- 15 Därför är det min önskan att få predika evangeliet också för er i Rom.

Brevets tema - evangeliet!

- 16 Jag skäms inte för evangeliet (det glada budskapet). Det är Guds kraft till befrielse (frälsning, befrielse från antastande störande fiender).

[Evangeliet är en befriande kraft som upprättar, helgar, förvandlar och förnyar.]

Den befriande kraften i evangeliet finns tillgänglig för var och en som tror, först för juden men också för greken (hedningen).

17 [Varför då?] Guds rättfärdighet uppenbaras nämligen (*blir synlig*) i evangeliet, från tro (*tillit*) till tro (*tillit*), precis som det står skrivet [*Hab 2:4*]:

”Den rättfärdige ska leva av tro”.

[Ordet tro betyder tillit och förtröstan. Uttrycket ”från tro till tro” kan beskriva en tro och uppenbarelse som växer mer och mer, från det första steget när man tar emot Jesus och genom hela livet då Gud helgar och befriar mer och mer från synd. Det beskriver också en tillit och förtröstan på Gud som växer och fördjupas. Uttrycket kan också förstärka att det är genom tro, och bara genom tro, som vi kan bli rättfärdiga och kan förstå evangeliet.]

MÄNSKLIGHETEN ÄR HOPPLÖST FÖRLORAD UTAN GUD (1:18-3:20)

Hedningarna är skyldiga (1:18-32)

18 För Guds vrede uppenbaras från himlen över all ogudaktighet och orättfärdighet hos människor som i orättfärdighet undertrycker (*undanhåller, hindrar*) sanningen.

*[Paulus använder samma ord för ”uppenbara”, grekiska ”apokalypto”, i denna och föregående vers:
”Guds rättfärdighet uppenbaras i evangeliet ...”
vers 17.*

”Guds vrede uppenbaras från himlen över all ogudaktighet ...” vers 18.

Det förstärker hur Guds rättfärdighet och Guds vrede mot orättfärdighet hör ihop. Om inte Gud reagerade på orättfärdighet skulle hans rättfärdighet kunna ifrågasättas. Mänsklig vrede är ofta självcentrerad och hatisk, men Guds vrede har inte dessa syndiga egenskaper utan är i sin natur god och riktad mot synden.

Det finns två aspekter på Guds vrede över orättfärdigheten. Dels en kommande vredesdom över synd och orättfärdighet, se Rom 2:5. Det finns också en pågående aktiv vrede över synden där Gud tillåter syndens konsekvenser bära frukt hos den som lämnar Guds vägar, se Rom 1:24.]

Guds existens är synlig i skapelsen

¹⁹ [Resonemanget i vers 18 fortsätter. Sanningen är alltid sanning även om den medvetet undertrycks och hindras:]

Det man kan veta om Gud är helt synligt (självklart, uppenbart) bland dem [i deras hjärtan, se Rom 2:15], eftersom Gud har visat (uppenbarat) det för dem [som inte vill veta av sanningen]. ²⁰ För hans osynliga egenskaper – både hans eviga makt (styrka, kraft, förmåga, kapacitet) och hans gudom (gudomliga natur), har från (allt sedan, men även: utifrån) världens skapelse kunnat uppfattas (observeras, förstås) genom de verk (”det utförda” i plural) man så tydligt ser (som är så uppenbara) [är så uppenbart

synliga för hans intelligenta skapelser]. Därför är de utan ursäkt.

Avgudar i stället för Gud

²¹ Trots att de kände till Gud prisade de inte honom som Gud eller tackade honom, utan de förblindades av sina falska föreställningar så att mörkret sänkte sig över deras oförståndiga hjärtan. ²² När de påstod att de var visa, blev de i stället dårar ²³ och bytte ut den odödlige Guds härlighet mot bilder av dödliga människor, av fåglar, fyrfotadjur och kräddjur [*som man tillbad som sina avgudar*].

[Avgudadyrkan öppnar dörren till all annan synd. När människan blir sin egen gud kan hon göra vad hon själv vill utan att behöva stå till svars för sina handlingar.]

Sexuella synder

²⁴ Därför utlämnade Gud dem åt deras hjärtans begär så att de orenade och förnedrade sina kroppar med varandra. ²⁵ De ersatte sanningen om Gud [*att han skapat världen och människan*] mot lögnen och dyrkade och tjänade det skapade i stället för Skaparen, han som är välsignad i evighet. Amen (*så är det, det är sant*).

[Avgudadyrkan och tempelprostitution var nära förknippade med varandra. De flesta avgudarna hade sexuella anspelningar och för att tillbe och behaga fertilitetsgudar och gudinnor krävdes därför sexuell aktivitet.]

²⁶ Därför utlämnade Gud dem åt förnedrande (*skamliga*) lidelser. Deras kvinnor bytte ut det naturliga [*sexuella*] umgänget mot det som är onaturligt. ²⁷ På samma sätt lämnade männen det naturliga [*sexuella*] umgänget med kvinnan och upptändes av begär till varandra. Män gjorde skamliga saker med män och fick själva ta det rättvisa straffet för sin förvillelse.

[Tretton av de fjorton första romerska kejsarna var bisexuella. Den förste kejsaren som gifte sig med en man var Nero, som regerade 54 – 68 e.Kr. Han var den femte kejsaren och var bara 17 år när han kom till makten. När Paulus skriver detta brev i slutet på 50-talet var Nero i tjugooårsåldern. Några år senare, efter ett antal fruar och affärer, gifter Nero sig 64 e.Kr. med en man där Nero tar rollen av en brud under ceremonin. Senare gifter han sig med en ung pojke, Sporus, sedan han dödat en av sina unga älskarinnor. Det var inte ovanligt att pedofili förekom mellan slavägare och hans slavar. Den romersk-grekiska mytologin beskriver också alla möjliga former av sexuella relationer mellan människor och gudar, samma kön och även djur. Det var i denna hedniska miljö som församlingen i Rom levde. En stark kontrast till Bibelns värderingar från 3 Mos 18, där sexuella relationer utanför äktenskapet, mellan nära släktingar, med samma kön och med djur förbjuds. Att Paulus väljer att ta upp just utlevd homosexualitet kan bero på att det sätter sig upp mot självaste skapelseordningen vilket är temat här.]

Syndens destruktiva nedåtgående spiral

²⁸ Eftersom de inte satte värde på kunskapen om Gud, utlämnade Gud dem åt ett ovärdigt sinnelag så att de gjorde sådant som inte får göras.

[Detta uttryck syftar inte bara på de sexuella synderna i vers 24-28, utan också på de tjugoen onda egenskaperna i vers 29-32. Paulus delar in dem i tre grupper med samma grammatiska form. Den första gruppen består av fyra abstrakta substantiv i dativ singular som i generella ordalag beskriver vad som händer när man överger Gud och utlämnas åt sin egen syndfulla natur. Sedan följer mer specifika synder.]

²⁹ De har blivit helt fyllda av all slags:
 orättfärdighet (*avsaknad av en moralisk standard*),
 ondska,
 girighet [*omättligt behov av mer, ofta på bekostnad av andra*]
 och elakhet.

[Nu följer fem substantiv i formen genitiv singular som alla beskriver avund och dess konsekvenser.]
 De är fulla av
 avund,
 mordlust,
 stridslystnad,
 svek,
 illvilja [*söker ständigt strid och ondska*].

[Nu följer tolv substantiv i ackusativ plural.]

De
skvallrar,
³⁰ förtalar,
hatar Gud
är fyllda med våld (*oförskämndhet*),
fyllda med arrogans,
fulla av skryt,
påhittiga i det onda [*nya former av ondska*],
olydiga mot sina föräldrar,
³¹ vettlösa,
trolösa,
kärlekslösa
och hjärtlösa.

³² De känner mycket väl till Guds rättvisa dom, att de som handlar så förtjänar döden. Ändå gör de sådant, och de applåderar dessutom (*samtycker, ger sitt stöd till*) andra som handlar likadant.

[Efter en liknande lista av synder påminner Paulus de troende i Korint att så hade somliga av dem levt, men de hade låtit sig tvätta sig rena och helgats, se 1 Kor 6:11.]

2

Gud dömer rättvist (2:1-16)

¹ *[Föregående stycke gällde främst hedningar utan lagen, se Rom 1:18-32, medan nästa stycke riktar sig till judar, se vers 17. I denna sektion, mellan dessa två stycken, skiftar fokus gradvis från hedningar till judar. Paulus skriver till den som kritiserar andra, men handlar likadant själv.]*

Det syftade nog främst på hycklande judar, men gäller alla som handlar så.]

Därför är du [grek eller jude] utan ursäkt (försvar), när du dömer andra, oavsett vem du är. För med din dom över andra, dömer du dig själv, eftersom du själv vanemässigt gör samma handlingar som de gör.

[Om man dömer andra visar man att man vet skillnad på vad som är moraliskt rätt och fel, och är utan ursäkt inför Gud för sina egna fel. De judar som läste detta brev kände väl till berättelsen om hur Natan konfronterar Davids synd i 2 Sam 12:1-14. När Natan berättade liknelsen om den rike mannen som tog en annan mans enda lamm blev David upprörd och dömde rätt, men misslyckades att se att han hade agerat ännu värre själv. Det är detta Jesus kallar hyckleri. Att se flisan i sin broders öga, men inte bjälken hos sig själv, se Matt 7:1-5.

Det grekiska ordet för att döma är "krino". Det kan användas negativt om att fördöma någon utan att veta alla fakta, men också i positiv bemärkelse att bedöma och avgöra vad som är rätt eller fel. Ett sådant exempel är i Apg 20:6 där Paulus beslutar vilken resväg han ska ta.

Paulus gör det klart i 1 Kor 5:12-13 att det inte är vår sak att döma dem som inte är med i församlingen - de behöver få höra evangeliet! Däremot uppmanas vi bedöma och granska: oss själva, se 1 Kor 11:31, falska profeters frukt, se Matt 7:15-23, det som predikas, se Rom

16:17-18, profetiska ord, se 1 Tess 5:19-22, en församlingsledares kvalifikationer, se 1 Tim 3:1-7, en kristen som syndar mot dig, se Matt 18:15-20.]

Gud är god och vill omvändelse

² Nu vet vi att Guds dom över dem som lever så är rättvis (*är grundad i sanning*). ³ Hur tänker du (*vad inbillar du dig*), människa? Ska just du undkomma Guds dom, när du dömer dem som handlar så, och själv gör likadant? ⁴ Eller föraktar (*tar du lätt på, underskattar*) du hans rikedom på (*värdet på hans oändliga*)

godhet (*generositet*)

och fördragsamhet (*tolerans*)

och tålmod?

Förstår du inte att Guds godhet är tänkt att föra dig till omvändelse (*ett förvandlat tänkesätt*).

[Gud vill inte att någon ska gå förlorad, utan vill att alla ska få tid att omvända sig, se 2 Pet 3:9.]

Alla kommer att dömas en dag

⁵ På grund av ditt hårda och envisa hjärta samlar du på dig vrede till vredens dag, då Guds rättfärdiga dom ska uppenbaras.

⁶ Han ska löna var och en efter hans gärningar. *[Citat från Ps 62:13; Ords 24:12. Liknar också Jesu uttalande i Matt 16:27.]*

⁷ Evigt liv åt dem som uthålligt (*tålmodigt*) gör det goda

och söker (*har för vana att leva för*)
härlighet, ära och oförgänglighet (*det som
har evighetsvärde*),

⁸ men vrede och straff åt dem som söker sitt eget
(*egna ambitioner*)

och inte följer (*tror eller lyder*) sanningen utan
[*i stället följer, tror och lyder*] orättfärdigheten.

⁹ Nöd och ångest över varje människas själ som
vanemässigt gör det onda,

juden först men också greken,

¹⁰ men härlighet, ära och frid åt var och en som
gör det goda,

juden först men också greken,

¹¹ för Gud är inte partisk (*gör inte skillnad på
människor*).

*[Dessa verser är symmetriskt strukturerade i en
litterär form som kallas kiasm. Detta innebär att
temat i första stycket hör ihop med temat i det
sista, temat i andra stycket med näst sista stycket,
osv.]*

Gud dömer efter mått av uppenbarelse

¹² Alla [*icke-judar*] som har syndat utan [*att
känna till*] lagen ska också förgås utan lagen,
och alla [*judar*] som har syndat under lagen ska
bli dömda av lagen. ¹³ [*Här är min poäng:*]

Det är inte lagens hörare (*de som hör lagen
läsas och undervisas i den*) som blir rättfärdiga
inför Gud, utan lagens görare som ska förklaras
rättfärdiga.

¹⁴ När hedningar som inte har lagen, instinktivt ändå gör vad lagen kräver, då är de sin egen lag, även om de inte har lagen. ¹⁵ Det visar ju att det som lagen kräver är skrivet i deras hjärtan. Deras samveten vittnar också om detta, och deras tankar (*då man väger olika argument för att ta moraliska beslut*) kommer att anklaga eller försvara dem ¹⁶ den dagen då Gud dömer det som är dolt hos människorna, genom Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*), enligt det evangelium jag förkunnar.

Judarna är lika skyldiga som hedningarna (2:17-3:8)

¹⁷ [*Paulus riktar sig nu direkt till messiastroende judar. Han tar upp åtta fördelar som de har jämfört med hedningar:*]

Om du kallar dig jude, [*vilket du gör,*] då

har du din trygghet i lagen,

är din stolthet i Gud,

¹⁸ känner du hans vilja,

kan du avgöra vad som är rätt, eftersom du är undervisad av lagen,

¹⁹ är du en ledare (*vägvisare*) för de blinda, ett ljus för dem som vandrar i mörker,

²⁰ en uppfostrare för oförnuftiga och

en lärare för omogna, eftersom du har kunskapen och sanningen formulerad i lagen.

²¹ [*Det judiska folket var tänkt att vara ett exempel för andra folk, i stället hade de gjort sig*

själva till åtlöje bland andra folk. Nu kommer fem frågor:]

Du som ständigt undervisar andra,
lär du inte dig själv?

Du som predikar att man inte ska stjäla,
stjäl du inte själv?

²² Du som säger att man inte ska begå
äktenskapsbrott,

begår du inte själv äktenskapsbrott?

Du som avskyr avgudarna,
plundrar du inte själv templen?

²³ Du som berömmar dig av lagen,
vanäroar du inte Gud genom att bryta mot
lagen?

²⁴ Det står ju skrivet:

För er skull hånas Guds namn bland hedningarna. [*Jes 52:5*]

²⁵ Omskärelsen är till nytta om du håller lagen, men om du vanemässigt bryter (*överträder*) lagen, har du trots din omskärelse blivit omskuren. [*Omskärelsen av pojkar var det yttre tecknet som särskilde det judiska folket, se 1 Mos 17:10-14.*] ²⁶ Om nu en omskuren håller lagen (*vördar och uppfyller lagens krav*), ska han då inte räknas som omskuren? ²⁷ [*Jo!*] Den man som av naturen inte är omskuren, men ändå fullgör lagen, han ska döma dig [*du jude*] som trots att du har Skriftens bokstav och omskärelsen ändå vanemässigt överträder lagen.

²⁸ Jude är man ju inte till det yttre, inte heller är omskärelsen något yttre på kroppen. ²⁹ Jude är man i sitt inre, och hjärtats omskärelse sker genom Anden och inte genom bokstaven. Då får man sitt beröm inte av människor utan av Gud.

[Paulus undervisning om omskärelsen av judiska män kan också appliceras på det kristna dopet. Båda dessa är yttre tecken, som är viktiga och har sin plats, men som i sig själva inte har någon frälsande kraft.]

3

Har judarna någon fördel?

¹ *[Utifrån vad Paulus skrivit i föregående kapitel väcks frågor som utmanar Guds integritet. Om omskärelsen nu inte spelar någon roll, varför har Gud då utvalt Israel och gett dem omskärelsen som ett tecken på sitt förbund?]*

Vilken fördel har då juden *[jämfört med andra folkslag]*?

Vilken nytta har omskärelsen?

² Stor nytta på alla sätt. Först och främst att Guds ord har anförtratts dem.

[Genom årtusenden har judar bevarat och förvaltat Skriften. Alla Bibelns fyrtio författare var judar; den ende som är omdiskuterad är Lukas som möjligtvis inte var jude.]

Är Gud trofast?

³ Vad betyder det om några inte trodde (*inte var trofasta*)?

Kan deras otro (*oförmåga att uppfylla sin del av förbundets löften*) upphäva Guds trofasthet?

[Det grekiska ordet "apistis" kan både betyda otro, där man vägrar att tro, eller att man inte är trogen sina löften. Kan man lita på Guds trofasthet om nu judarna, som är hans egendomsfolk, inte ser att Jesus uppfyller Gamla testamentets profetior? Är Gud inte trofast, bara för att hans folk inte varit trofasta och uppfyllt sin del i förbundet? Dessa båda nyanser är nära relaterade, och Paulus kan syfta på båda när han ställer den retoriska frågan om judarnas misslyckande skulle upphäva Guds trofasthet.]

⁴ Absolut inte!

Låt det stå fast att Gud är sann och varje människa en lögnare, som det står skrivet [Ps 51:6]:

För att du ska få rätt i dina ord

och vinna när man går till rätta med dig (*när du dömer*).

Är det rätt av Gud att döma judarna?

⁵ Men om vår orättfärdighet visar Guds rättfärdighet, vad ska vi då säga?

Inte kan väl Gud, mänskligt talat, vara orättfärdig när han straffar *[det judiska folket]* i sin vrede?

⁶ Absolut inte!

Hur skulle Gud då kunna döma världen?

⁷ Men om Guds sanning genom min falskhet framstår så mycket klarare till hans ära, varför blir jag då dömd som syndare? ⁸ Om det vore så skulle vi säga, så som vissa hånfullt påstår att vi lär: "Låt oss göra det onda för att framkalla det goda"? De ska få den dom de förtjänar.

Alla är skyldiga (3:9-3:20)

⁹ *[Paulus sammanfattar nu att alla, både hedningar och judar, är skyldiga inför Gud.]*

Hur är det då?
Har vi *[judar]* någon fördel?

Nej, inte på något sätt. Vi har ju redan anklagat alla, både judar och greker, för att stå under syndens välde (*nedtryckta och under dess makt*).

¹⁰ Som det står skrivet *[i Psaltaren och Jesaja]*:

Ingen rättfärdig finns,
inte en enda.

¹¹ Ingen finns som förstår,
ingen som söker Gud.

¹² Alla har avfallit,
alla är fördärvade.

Ingen finns som gör det goda,
inte en enda.
[Ps 14:1-3]

¹³ [Följande citat beskriver människans ondska genom kroppens delar. Munnen illustrerar talet, fötterna handlingar och ögonen det vi ser.]

[Munnen:]

Deras strupe är en öppen grav [det de talar stinker och luktar död],

sina tungor använder de till svek. [Ps 5:10]

De har huggormsgift

bakom sina läppar. [Ps 140:3]

¹⁴ Deras mun är full av förbannelse och bitterhet. [Ps 10:7]

¹⁵ [Fötter:]

Deras fötter är snabba till att spilla blod.

¹⁶ Förödelse och elände råder på deras vägar,

¹⁷ och fridens väg känner de inte. [Jes 59:7]

¹⁸ [Ögon:]

De har ingen gudsfruktan

för ögonen. [De väljer att inte vörda, tillbe, lyda och tjäna honom.] [Ps 36:1]

¹⁹ Men vi vet att allt som lagen säger är riktat till dem som står under lagen, för att varje mun ska tystas och hela världen stå skyldig inför Gud.

²⁰ Ingen människa förklaras rättfärdig inför honom genom laggärningar. [Det var aldrig

lagens syfte.] Vad som ges genom lagen är insikt (fullständig förståelse) om synd.

RÄTTFÄRDIGHET GENOM TRO (3:21-5:21)

²¹ *[Efter att ha visat att hela mänskligheten är hopplöst förlorad utan Gud följer nästa stora stycke i Romarbrevet. Det handlar om Guds rättfärdighet som finns tillgänglig genom tron.]*

Men nu har, oberoende av lagen, Guds rättfärdighet uppenbarats (*blivit synlig*), den som lagen och profeterna vittnar om, ²² nämligen en rättfärdighet från Gud (*som kommer*) genom Jesus den Smordes (*Messias, Kristus*) trofasthet (*genom tro på Jesus*), för alla dem som tror [*Heb 12:2*]. Det är ingen skillnad [*mellan jude och hedning*]. ²³ Alla har ju syndat (*missat målet*) och saknar (*ingen når upp till, alla är i behov av*) härligheten från Gud (*Guds härlighet*), ²⁴ men [*alla som tror*] blir rättfärdiggjorda (*berättigade, friade*) utan att ha förtjänat det, på grund av hans nåd (*välvilja, godhet, favör*) genom den försoning (*återlösning, räddning, befrielse, upprättelse*) som finns i den Smorde (*Messias, Kristus*).

[Det grekiska ordet för syndat i vers 23 "hamartano", härstammar troligtvis från "a meros" med betydelsen "att missa målet" dvs. med konsekvensen att inte heller få ta del av priset.]

²⁵ *Honom har Gud ställt fram (helt öppet, inför allas ögon) som en nådastol (en*

benådningsplats, till försoning) [Jesus representerar här platsen för försoningsoffret men utgör också själva försoningsoffret], genom tron på hans blod [Jesus visade även sin trofasthet genom att han lät sitt blod rinna för mänsklighetens synder], för att visa på (bevisa) sin rättfärdighet, på grund av tålmodet (överseendet, fördragsamheten) med de tidigare begångna synderna. ²⁶ I sin (ordagrant: Guds) självbehärskning (tolerans) ville han ge bevis på sin rättfärdighet (rättvisa), i den tid som nu är, så att han själv skulle vara rättfärdig och också den som rättfärdigar (friar) den som har tro på Jesus. [Sista delen kan också översättas "han gör människor rättfärdiga på grund av Jesu trofasthet".]

[I sin vishet och plan lät Gud även dem som med sina hjärtan var hängivna honom och vars synder begåtts innan Jesu försoningsoffer få räknas som rättfärdiga. En förebild på detta är när översteprästen på försoningsdagen, Jom kippur, gick in till det allra heligaste i tabernaklet där han - utom synhåll för Israels folk - stänkte blod från försoningsoffret på nådastolen dvs. på locket som täckte förbundsarken, se Heb 9:5; 2 Mos 25:17-22.]

²⁷ Men vad kan vi [judar] då berömma oss av (skryta och vara stolta över)?

Ingenting, all stolthet är helt utesluten.

Genom vilken lag (*regel, princip*)?

Genom gärningarnas?

Nej, genom trons lag.

²⁸ För vi hävdar (*vi kan alltså sammanfatta och säga*) att människan förklaras rättfärdig genom tro, utan (*oberoende av*) laggärningar. ²⁹ Är Gud bara judarnas Gud? Är han inte också hedningarnas Gud?

Jo, också hedningarnas, ³⁰ lika sant som att Gud är en, han som förklarar den omskurne rättfärdig av tro och den oomskurne genom tron.

³¹ Upphäver vi då lagen genom tron?

Absolut inte!

Tvärtom, vi upprätthåller (*bekräftar*) lagen.

4

Abraham blev rättfärdiggjord genom tro

Rättfärdiggjord genom tro, inte gärningar

¹ Vad ska vi då säga att Abraham fann, vår förfader efter köttet?

² Om Abraham förklarades rättfärdig genom gärningar, då har han något att berömma sig av. Dock inte inför Gud. ³ För vad säger Skriften?

Abraham trodde Gud [*på Guds löften*],
och det räknades honom till rättfärdighet. [*1 Mos 15:6*]

⁴ [Låt oss ta ett exempel.] Den som arbetar (gör gärningar), får han lön som en fri gåva [eller som betalning för sitt arbete]? Det är ju inte nåd (en fri gåva) utan som förtjänst [på grund av gärningarna]. ⁵ Men den som utan gärningar tror på honom som förklarar den ogudaktige (gudlöse) rättfärdig, han får sin tro tillräknad som rättfärdighet.

⁶ Därför uttalar också David sin välsignelse (saligprisning) över den människa som Gud tillräknar rättfärdighet utan gärningar:

⁷ Saliga (lyckliga, välsignade) är de som fått sina brott förlåtna,

sina synder övertäckta.

⁸ Salig (lycklig, välsignad) är den,

som Herren inte tillräknar synd. [Ps 32:1-2]

[Ordet "ogudaktig" i vers 5 var inte det ord man vanligtvis förknippade med David, men det är just det som Paulus gör här. David, judarnas hyllade kung, som levde efter att lagen var given, begick många av de synder som Paulus listar i Romarbrevets första kapitel, bl.a. mord och äktenskapsbrott, se Rom 1:28-32; 2 Sam 11-12.]

Rättfärdiggjord genom tro, inte riter

⁹ Gäller den "saligprisningen" [som David skrev om] bara de omskurna [judarna] eller även de omskurna [hedningarna]?

Vi säger ju att Abraham fick tron tillräknad som rättfärdighet. ¹⁰ När fick han den tillräknad? Var det innan eller efter han blev omskuren?

Det var inte efter, utan innan han blev omskuren. *[Enligt judisk uppskattning gick det närmare trettio år från det att Abraham blev rättfärdiggjord inför Gud, se 1 Mos 15:6, tills han blev omskuren, se 1 Mos 17:23-27.]* ¹¹ Han fick omskärelsens tecken som bekräftelse på trons rättfärdighet, och den hade han redan som oomskuren. Så skulle han bli far till alla oomskurna som tror, och så skulle rättfärdighet tillräknas dem. ¹² Han skulle också bli far till de omskurna, de som inte bara tillhör de omskurna utan också vandrar på trons väg – en tro som vår far Abraham hade redan som oomskuren.

[Det är skillnad mellan att vara Abrahams avkomma och Abrahams barn, se Joh 8:37-39. Den fysiska omskärelsen är inte det som avgör om någon är Abrahams barn.]

Rättfärdiggjord genom tro, inte genom lagen

¹³ Det var inte genom lagen som Abraham och hans avkomlingar fick löftet att ärva världen, utan genom den rättfärdighet som kommer av tro. ¹⁴ Om de som håller sig till lagen blir arvingar, då är tron meningslös och löftet upphävt. ¹⁵ Lagen framkallar ju vrede. Men där ingen *[känd]* lag finns, där finns inte heller någon överträdelse. ¹⁶ Därför heter det "av tro", för att det ska vara av nåd och för att löftet ska stå fast för alla hans avkomlingar, inte bara för

dem som hör till lagens folk utan också för dem som har Abrahams tro. Han är allas vår far, ¹⁷ som det står skrivet: "Jag har gjort dig till far till många folk." [1 Mos 17:5] Inför den Gud som ger liv åt de döda och kallar på det som inte är till som om det var till trodde Abraham och blev vår far.

Rättfärdiggjord genom tro på Guds löften

¹⁸ Där inget hopp fanns [där mänskligt sett allt hopp var ute] hoppades och trodde Abraham att han skulle bli "en far för många folk" [1 Mos 17:5], eftersom det var sagt: "Så [enormt talrika] ska dina ättlingar bli" [1 Mos 15:5]. ¹⁹ Han lät sig inte försvagas i tro när han såg (betraktade) hur hans egen kropp var så gott som död, han var ju omkring hundra år gammal, och att Saras moderliv var dödt.

²⁰ Ingen otro fick honom att tvivla på Guds löfte (han vacklade inte), i stället blev han styrkt i tro när han prisade (ärade) Gud. [Tron växer genom att se på Gud och prisa honom, medan den försvagas genom att bara betrakta naturliga omständigheter.] ²¹ Han var helt övertygad (fylld av tro) att det Gud hade lovat, det var han också mäktig att göra. ²² Därför räknades det honom till rättfärdighet. [1 Mos 15:6] ²³ Men dessa ord "räknades honom till rättfärdighet" skrevs inte bara för hans skull, ²⁴ utan även för vår skull. Rättfärdighet kommer att tillräknas oss som tror på honom som uppväckte vår Herre Jesus från de döda, ²⁵ han som utlämnades för

våra överträdelsers skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull.

[Genom alla tider, både i Gamla och Nya testamentet, finns det bara ett sätt man kan bli frälst på – omvändelse och tro. Det var så Abraham blev rättfärdig – genom att i tro blicka framåt på Frälsaren – och det är så vi blir frälsta i dag genom att se tillbaka på vad Jesus gjorde på korset.]

5

Rättfärdighetens lön

Frid och hopp

¹ När vi nu har blivit rättfärdiga (*fått rätt ställning med Gud*) genom tro, låt oss ha (*ta emot det faktum att vi har*) frid (*harmoni*) med Gud genom vår Herre Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*). ² Genom honom har vi fått tillträde (*tillgång, ingång*) till den nåd (*Guds favör*) som vi håller fast vid (*äger, står stadigt och tryggt på*). Låt oss glädja oss i (*berömma, tala positivt om*) hoppet om (*att få uppleva och glädja sig i*) Guds härlighet.

³ Och inte bara det, låt oss också glädja oss i (*berömma, tala positivt om*) våra lidanden, eftersom vi vet att:

Lidanden(*problem, hård press, förföljelse*)

ger (*resulterar i*)**tålamod**,

⁴ och tålamod

ger (resulterar **i**)en **prövad karaktär**(*integritet, äkthet, det som är genuint*), och en **prövad karaktär** ger (resulterar **i**)**hopp**[*om Guds härlighet*].

⁵ Ett sådant hopp gör oss aldrig besvikna (*skamsna*), för Guds kärlek (*som är osjälvisk och utgivande*) har blivit utgjuten i våra hjärtan genom den helige Ande, som har getts till oss. ⁶ Medan vi fortfarande var svaga (*helt oförmögna att hjälpa oss själva*), då i precis rätt tid dog den Smorde (*Messias, Kristus*) för oss ogudaktiga (*gudlösa, som helt saknar respekt och vördnad för Gud*). ⁷ Det är sällsynt att någon vill gå i döden för en rättfärdig, kanske går någon i döden för en som är god (*har ett generöst hjärta, är ärofylld på alla sätt*). ⁸ Men Gud visar (*bevisar helt klart, gång på gång*) sin egen osjälviska kärlek (*som är utgivande och ovillkorlig*) för oss genom det faktum att den Smorde (*Messias, Kristus*) dog för oss medan vi ännu var syndare.

Försoning

⁹ När vi nu har blivit rättfärdiga genom hans blod, hur mycket mer (*hur mycket säkrare*) ska vi inte genom honom bli frälsta (*räddade*) undan straffdomen [*Guds vrede mot synden*]. ¹⁰ För om vi medan vi var Guds fiender blev försonade med Gud genom hans Sons död, hur mycket mer ska vi nu när vi blivit försonade, bli frälsta [*räddade från straffdomen och få evigt liv*] genom hans liv [*hans uppståndelse*]. ¹¹ Inte bara det, vi gläder oss i (*berömmar, talar positivt om*) Gud

tack vare vår Herre Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*), genom vilken vi nu har tagit emot försoningen.

Döden kom genom Adam, livet genom Jesus

¹² Därför [*som en kontrast till hur Jesus försonat världen*], kom synden in i världen genom en enda människa [*Adam, se 1 Mos 3*], och genom synden [*den fysiska*] döden. På så sätt nådde döden alla människor, eftersom alla hade syndat. ¹³ Synd fanns i världen redan före lagen, men synd tillräknas inte där ingen lag finns. ¹⁴ Ändå regerade döden från Adam till Mose, också över dem som inte hade syndat genom en sådan överträdelse som Adams. Adam var en förebild på den som skulle komma.

Sex jämförelser

¹⁵ [*Nu följer sex jämförelser mellan resultatet av Adams överträdelse och resultatet av den upprättelse som Jesus ger.*]

Överträdelsen (*syndafallet*) kan inte jämföras med den fria gåvan.

[*Adams fall är opropotionerligt litet i jämförelse med Guds stora nåd.*]

För om många har dött genom en endas överträdelse (*fall*),

hur mycket mer har Guds nåd och den fria gåvan,

genom en man, Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*),

på ett överflödande sätt kommit till många.

16 Gåvan kom inte heller som följd av en endas synd.

Domen kom genom en enda

och fick påföljden av fördömelse (*straff som följd av en juridisk dom*).

Den fria gåvan däremot kom efter många överträdelser

och ledde till rättfärdighet (*frikännande, ett liv som resulterar i rättfärdiga handlingar*).

17 Om en enda mans överträdelse betydde

att döden började regera (*utöva konungsligt envælde*) genom denne ende,

hur mycket mer ska inte de som blir rättfärdiga genom att ta emot nådens överflödande rika gåva

få regera i livet,

tack vare en enda,

Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*).

18 Alltså, på samma sätt som en endas fall (*felsteg*) resulterade i

fördömmelsen för alla människor [*som är i Adam*],

så ledde en rättfärdig mans liv till en rättfärdighet

som leder till liv (*Guds högre livskvalitet*) för alla människor [*som är i Jesus*].

19 Liksom en enda människas olydnad (*ovilja att lyssna och lyda*) gjorde de många till syndare,

så skulle en endas lydnad göra de många rättfärdiga.

20 Lagen kom dessutom in (*sköts in obemärkt*) [bara] för att överträdelserna skulle bli större. [Den uppenbarar synd.]

Men där synden blev större,

där har nåden (*Guds oförtjänta favör och kraft*) flödat över (*blivit ännu större*).

21 För på samma sätt som synden har regerat (*utövat konungsligt envælde*) över döden,

så kan nu nåden regera (*Guds kraft utöva konungsligt envælde*) och ge evigt liv,

genom Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*),
vår Herre.

6

Döda från synden men levande för Gud

Förenad med Jesus

1 Vad ska vi nu säga [om att där synden blev större, där överflödade nåden än mer; se Rom 5:20]? Ska vi bli kvar [vanemässigt leva] i synden så att nåden (*Guds favör och kraft*) blir större?

2 Absolut inte!

Vi som har dött bort från synden, hur skulle vi kunna fortsätta leva i den? ³ Bryr ni er inte om (*ignorerar ni det faktum*) att alla vi som har döpts in i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus också är döpta in i hans död? ⁴ Vi är alltså begravda med honom genom dopet till döden, för att också vi – på samma sätt som den Smorde (*Messias, Kristus*) har uppväckts från de döda

genom Faderns härlighet – ska vandra på ett nytt sätt (*leva ett nytt liv med en högre kvalitet och standard*).

⁵ För om vi har blivit permanent förenade (*planterade tillsammans*) med honom genom en död som liknar hans [*när vi döps i vatten och begraver vårt gamla liv*], då ska vi också dela hans uppståndelse. ⁶ Vi vet (*har en personlig erfarenhet av*) att vår gamla människa har blivit korsfäst med honom, för att den syndiga kroppen (*vår fallna natur*) ska göras om intet (*annulleras, avsättas*), så att vi inte längre är slavar under synden. ⁷ Den som är död är befriad från synd [*står inte under dess makt*].

⁸ När vi nu har dött med den Smorde (*Messias, Kristus*) [*från den här världens sätt*] är vår tro att vi också ska leva med honom. ⁹ Vi vet att den Smorde (*Messias, Kristus*) efter att ha uppväckts från de döda aldrig mer ska dö. Döden har inte längre någon makt (*auktoritet*) över honom. ¹⁰ För den död han dog var en död från synden en gång för alla, och det liv han lever, det lever han för Gud.

¹¹ På samma sätt [*som Jesus gjorde*] ska ni ständigt betrakta er själva som döda från synden (*helt separerade från den syndfulla naturen*), och i stället leva för Gud i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus, vår Herre.

[*På grund av Jesu död och liv är vi rättfärdiggjorda. Utifrån denna ställning uppmanar nu Paulus till att leva ett helgat liv.*]

¹² Synden ska därför inte regera som herre i er dödliga kropp så att ni lyder dess begär. ¹³ Ställ inte era kroppar i syndens tjänst som ett vapen för orättfärdigheten, utan ställ er i Guds tjänst. Ni som var döda men nu lever, ställ era kroppar i Guds tjänst som vapen för rättfärdigheten. ¹⁴ Synden ska inte vara herre över er, för ni står inte under lagen utan under nåden [*Guds favör och kraft*].

Ett exempel - slav till synd eller till rättfärdighet?

¹⁵ [*Nåden är inte något som slätar ut synd. Den är en Guds kraft som ger frihet att tjäna Herren. Paulus illustrerar nu detta genom ett exempel där en slav tillhör sin herre. Frihet handlar om vilken herre vi väljer att ha över oss.*]

Hur är det då? Ska vi synda ibland [*verbet indikerar inte ett vanemässigt beteende utan enstaka tillfällen*], eftersom vi inte står under lagen utan under nåden?

Absolut inte!

¹⁶ Vet ni inte att om ni ställer er som slavar under någon och lyder honom, då är ni hans slavar och det är honom ni lyder:

antingen synden, vilket leder till död,

eller lydnaden vilket leder till rättfärdighet?

¹⁷ Men Gud vare tack! Ni var slavar under synden, men nu har ni av hjärtat börjat lyda den lära som ni blivit överlämnade åt. ¹⁸ Ni

har blivit befriade från synd och blivit slavar till rättfärdighet.

¹⁹ Jag använder en enkel bild för er mänskliga svaghets skull. *[Paulus ursäktar att han nu använder bilden att vara "förslavad" till rättfärdighet, eftersom Gud inte håller någon fången, men han använder det som en illustration ändå.]*

Så som ni förr ställde era kroppar i orenhetens och laglöshetens tjänst

 som ledde till laglöshet,
så ska ni nu ställa era kroppar i rättfärdighetens tjänst

 som leder till helgelse (*processen och förvandlingen till allt större helighet*).

²⁰ När ni var slavar under synden var ni fria från rättfärdigheten. ²¹ Men vad fick ni då för frukt? Sådant som ni nu skäms över, eftersom det slutar i död. ²² Men nu när ni är befriade från synden och slavar hos Gud, får ni helgelse (*processen av allt större helighet*) som frukt och till slut evigt liv.

²³ Syndens lön [*plural*]

 är död [*evig död i kontrast till evigt liv*],
men Guds gåva

 är evigt liv i den Smorde (*Messias, Kristus*)
Jesus, vår Herre.

[Det grekiska ordet för "lön" är "opsonion", som kommer från "optos" - dvs. grillad eller halstrad mat. En soldats dagslön bestod ofta till stor del av matransoner. Eftersom ordet lön står i plural är det inte bara den slutgiltiga döden som åsyftas, utan även den förstämning och skugga som synden kastar över varje dag här i denna tidsålder. Soldatens lön var generellt låg, så en friare tolkning skulle kunna vara att syndens medelmåttiga, usla lön är bara död. Andra ställen där lön nämns är bla. Luk 3:14; 1 Kor 9:7; 2 Kor 11:8.]

7

Ett exempel från äktenskapet

¹ Vet ni inte, syskon (*bröder och systrar i tron*) - jag talar till sådana som känner lagen - att lagen råder (*har auktoritet*) över människan så länge hon lever?

² En gift kvinna är genom lagen bunden vid sin man så länge han lever. Men om mannen dör, är hon fri från den lag som band henne vid mannen. ³ Om hon ger sig åt en annan man medan hennes man lever, kallas hon äktenskapsbryterska [*se Luk 16:18*]. Men om mannen dör är hon fri från lagen, och då är hon ingen äktenskapsbryterska om hon ger sig åt en annan man.

⁴ [*Låt oss tillämpa samma princip på den troende och förhållandet till lagen.*] Så har också ni, mina syskon (*bröder och systrar i tron*), genom den

Smordes (*Kristi*) kropp dött bort (*brutalt blivit avrättade*) från lagen så att ni tillhör en annan, honom som har uppstått från de döda, för att vi ska bära frukt åt Gud. ⁵ Så länge vi levde i köttet (*var under dess styre och helt ett med det*) var de syndiga begärens som väcktes genom lagen verksamma i våra kroppar så att vi bar frukt åt döden. ⁶ Men nu är vi fria från lagen, eftersom vi har dött bort från det som ständigt höll oss bundna. Nu står vi i Andens nya (*bättre*) tjänst [*vi tjänar Gud på ett helt nytt sätt, fyllda av den helige Ande på insidan*] och inte i bokstavens gamla (*uttjänta*) tjänst [*med skrivna lagar och regler*].

Är lagen synd?

⁷ Vad ska vi då säga? Att lagen är synd?

Absolut inte!

Det var dock först genom lagen som jag lärde känna synden. Jag hade [*till exempel*] inte vetat vad begäret var om inte lagen hade sagt:

Du ska inte ha begär. [*2 Mos 20:17; 5 Mos 5:21*]

[*Det sista av de tio buden, eller orden som det ordagrant står i 2 Mos 20. Förbuden mot själva handlingen att begå äktenskapsbrott och stjäla har redan nämnts i vers 14 och 15. Detta sista bud i vers 17 fokuserar på själva begäret att vilja ta det som tillhör någon annan.*]

⁸ Men synden grep tillfället och väckte genom budordet alla slags begär i mig. Utan lag är synden död. ⁹ En gång levde jag utan lag, men när budordet kom fick synden liv ¹⁰ och jag dog. *[Kan syfta på tiden som barn fram tills man blir vuxen och blir ansvarig för sina egna moraliska handlingar. Inom judendomen sker det för pojkar vid 13 års ålder, då man firar Bar mitzvah, hebreiska för "budets son". Flickor firar Bat mitzvah, hebreiska för "budets dotter", vid 12 års ålder eftersom flickor i allmänhet mognar tidigare än pojkar.]* Det visade sig att budordet som skulle föra till liv ledde till död. ¹¹ Synden grep tillfället och bedrog mig genom budordet och dödade mig genom det. ¹² Alltså är lagen heligt och budordet heligt, rätt och gott.

Hur kan lagen som är god bli min död?

¹³ Har då det som är gott blivit min död?

Absolut inte!

Det var synden *[som dödade mig, inte lagen]*. Detta för att synden skulle avslöjas som synd. *[Dess sanna karaktär blir uppenbar.]* Den orsakade min död genom det som är gott, vilket visar och avslöjar syndens ofattbara (*extrema*) syndighet.

Mänsklig viljestyrka räcker inte

¹⁴ *[I följande stycke tar Paulus upp konflikten mellan den syndiga naturen och det nya livet. Paulus byter från dåtid till presens. Han använder*

pronomenen "jag, mig, mitt" över fyrtio gånger i vers 9-25. I egen kraft går det inte att vinna över synden. Det går att tolka texten som om Paulus beskriver livet före omvändelsen då han försökte leva efter lagen, eller kampen även efter omvändelsen. Troligt är att det beskriver helgelseprocessen som varje kristen genomgår. Utan Guds Ande är den kristne som ett andligt spädbarn, se 1 Kor 3:1. I kapitel 8 kommer lösningen - ett liv i Jesus fylld av Anden!]

Vi vet att lagen är andlig, men jag är köttslig (oandlig, domineras av min onda natur), såld som slav under synden. ¹⁵ Jag förstår inte själv mina egna handlingar. Det jag vill (vad jag med ren vilja försöker göra) gör jag inte, men det jag avskyr (hatar) [med ren vilja försöker undvika] det gör jag. ¹⁶ Om jag nu vanemässigt gör det jag inte vill, erkänner jag (ger jag mitt bifall till) att lagen är god. ¹⁷ Men nu är det inte längre [mitt verkliga] jag som gör det, utan synden som bor (har en permanent boning) i mig. ¹⁸ För jag vet att inget gott bor i mig, det vill säga i min köttsliga natur. Viljan (intentionen) finns där, men inte förmågan att göra det som är gott. ¹⁹ Jag gör inte det goda jag vill, utan i stället det onda jag inte vill göra. ²⁰ Men om jag gör det jag inte vill, då är det inte längre jag som handlar, utan synden som bor i mig.

²¹ Det tycks vara en lag (regel, ofrånkomligt faktum) att när jag vill göra det som är rätt (gott), är det onda redo (ligger bredvid på lur) hos

mig. ²² Jag gläder mig över Guds lag i min inre människa [*min ande*], ²³ men jag ser en annan lag i mina kroppsdelar [*aptiten för det onda, och köttets vilja*], som ligger i strid med lagen i mitt sinne (*mina tankar, förstånd*) och som gör mig till fånge under syndens lag i mina kroppsdelar.

²⁴ Jag arma (*olyckliga, patetiska*) människa! Vem ska befria (*dra mig upp*) mig från denna dödens kropp?

²⁵ Tack till Gud [*som befriar mig*], genom Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*) vår Herre! Lämnad åt mig själv tjänar jag [*annars*] Guds lag med mitt sinne (*förstånd*), och med min köttliga natur syndens lag.

8

Befrielse från syndens slaveri

Anden ger kraft

¹ Därför [*på grund av vad Jesus gjort, se Apg 7:25*] finns det nu ingen fördömelse för dem som är i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus. ² För livets Andes lag har i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus gjort mig fri från syndens och dödens lag.

³ Det som var helt omöjligt för lagen, eftersom den var svag på grund av den fallna naturen (*köttet*), det gjorde Gud. Han sände sin egen Son [*till världen*] som syndoffer, till det yttre lik en syndig människa (*med kött, i en kropp*), och fördömde synden i den mänskliga fallna

naturen (*dömde och verkställde domen mot synden i köttet*). ⁴ Så skulle lagens krav [*singular – betonar helheten i lagen, se Rom 13:9*] helt och fullt uppfyllas i oss som inte vandrar (*lever*) efter vår fallna natur (*köttet*) utan efter Anden. ⁵ De som är (*vanemässigt följer, domineras och styrs*) av köttet (*den syndfulla naturen, egen styrka, vilja, känslor*) tänker på (*är fullt upptagna med*) det som hör till köttet, men de som är av (*vanemässigt följer*) Anden tänker på det som hör till Anden. ⁶ Köttets sinne är död, men Andens sinne är liv och frid [*både nu och för evigt*]. ⁷ Orsaken är att köttets sinne är i fiendskap mot Gud. Det underordnar sig inte Guds lag och kan det inte heller. ⁸ De som lever i köttet kan inte behaga Gud.

⁹ Ni däremot lever inte i köttet utan i Anden, eftersom Guds Ande bor i er. Den som inte har den Smordes (*Kristi*) Ande tillhör inte honom. ¹⁰ Om den Smorde (*Messias, Kristus*) bor i er är visserligen kroppen död på grund av synden, men Anden är (*har och ger*) liv på grund av rättfärdigheten. ¹¹ Och om Anden från honom som uppväckte Jesus från de döda bor i er, då ska han som uppväckte den Smorde (*Messias, Kristus*) från de döda också göra era dödliga kroppar levande genom sin Ande som bor i er.

¹² Vi har alltså skyldigheter, syskon (*bröder och systrar i tron*), men inte mot vår köttsliga natur så att vi ska leva efter köttet. ¹³ Om ni lever efter köttet kommer ni att dö. Men om ni genom Anden dödar kroppens gärningar kommer ni att

leva.

Barnskapets ande

¹⁴ För alla som leds (*ständigt drivs*) av Guds Ande är Guds söner (*barn*). ¹⁵ För ni tog inte emot en slaveriets ande som leder till fruktan, utan ni har tagit emot barnskapets Ande, i vilken vi ropar (*hjärtligt och innerligt*): "Abba (*pappa*), min Fader!"

[Den som tagit emot Jesus har blivit adopterad in i Guds familj, vilket innebär full rätt till allt som föräldern äger. "Abba" betyder pappa på arameiska som var det språk Jesus och hans lärjungar talade till vardags. De första ord ett litet barn lärde sig säga var pappa och mamma, "abba" och "imma". Uttrycket "Abba Fader" visar att vi får vara Guds barn och ha en nära familjerelation till vår himmelske Fader.]

¹⁶ Anden själv vittnar med (*till*) vår ande att vi är Guds barn, ¹⁷ och om vi är [*hans*] barn, så är vi också [*hans*] arvingar. Å ena sidan Guds arvingar, å andra sidan medarvingar till den Smorde (*Messias, Kristus*), förutsatt att vi delar hans lidande för att också få dela hans härlighet (*ära*).

¹⁸ Jag har kommit fram till (*efter att noga beräknat alla för- och nackdelar*), att den här tidens lidanden betyder ingenting i jämförelse med (*kan inte, och är inte ens värdiga att jämföras med*) den härlighet (*ära, glans*) som

ska uppenbaras i oss (*över oss, bli vår*). ¹⁹ För hela skapelsen (*allt skapat*) väntar (*längtar innerligt med förväntan*) på att Guds söner (*barn*) ska uppenbaras (*bli synliga*). [*De troende är nu Guds barn, men den härlighet som finns i detta barnskap är ännu inte uppenbarad. Det kommer först att ske då Jesus kommer tillbaka, se 1 Joh 3:2.*]

²⁰ Hela skapelsen (*allt skapat, naturen*) har blivit lagd under förgängelsen (*utsattes för fåfänglighet, meningslöshet*), inte av egen vilja utan på grund av honom som lade den därunder. [*Gud tillät det att ske.*] Ändå finns det hopp om ²¹ att skapelsen en gång ska bli fri från sitt slaveri under förgängelsen (*förfall, oordning*) och få den frihet som Guds barn får när de förhärligas. ²² Vi vet ju att hela skapelsen har ropat (*suckat*) och lider tillsammans i smärta (*i födslovåndor*) fram till nu. ²³ Och inte bara den, även vi som har fått en försmak av Andens gåvor (*förstlingsfrukter, se 2 Kor 1:22; Ef 1:14*) suckar inom oss medan vi troget väntar på vår adoption (*barnskapet*), vår kropps befrielse. ²⁴ För i detta hopp [*denna förvissning att kroppen ska befrias*] är vi frälsta (*helade, upprättade, befriade*). Men ett hopp (*en förväntan*) som man sett är inte ett hopp, för hur kan någon hoppas på något han redan har sett (*upplevt*)? ²⁵ Om vi hoppas (*har en förväntan*) på det som vi inte ser, så ser vi fram emot det med tålmod (*står fast även om vi prövas*).

Anden hjälper

26 På samma sätt hjälper Anden oss (*erbjuder en hjälpande hand för att bistå oss*) i vår svaghet. För vi vet inte exakt vad vi borde be om (*hur vi lämpligast bör be*). Men Anden själv ber (*går i förbön, vädjar*) för oss med suckar som inte kan beskrivas i ord. 27 Och han, som ständigt rannsakar (*ser igenom, undersöker, utforskar*) hjärtan, han vet (*känner till, är medveten om*) vad Andens tankar (*planer, syften*) är, för han vädjar (*ber och manar ständigt gott*) för de heliga så som Gud vill.

Mer än en segrare!

28 Vi vet med full säkerhet att allt ständigt samverkar till det bästa för dem som:

älskar Gud och

är kallade efter hans syften [*som har gensvarat på hans kallelse och lever i hans vilja*].

29 [*Gud är allvetande.*] Han visste på förhand vilka som skulle bli hans en dag, och han har förutbestämt att deras inre karaktär ska formas efter hans Sons avbild, så att han [*Jesus*] skulle bli den förstfödde (*högsta, mest betydelsefulla*) bland många syskon (*bröder och systrar i tron*).

30 Dem han förutbestämt [*att de skulle ta emot Jesus och formas efter hans avbild*],

har han även kallat,
och dem han kallat,

har han även förklarat rättfärdiga,
och dem han förklarat rättfärdiga,

har han även skänkt sin härlighet (*dem reser han upp till en högre standard*).

31 Vad ska vi nu säga om allt detta?
Om Gud är för oss, vem kan vara emot oss?

32 Han som inte ens skonade sin egen Son utan utlämnade honom (*tillät honom bli dödad*) för oss alla, skulle han inte med honom också fritt ge oss allt annat?

33 Vem kan anklaga Guds utvalda? Det är Gud som rättfärdiggör.

34 Vem är den som dömer? [*Det är Jesus som har all auktoritet och är den som ska döma alla människor en dag.*] Den Smorde (*Messias, Kristus*) är den som har dött, och ännu viktigare, har uppstått från de döda, han sitter nu på Guds högra sida och vädjar (*ber ständigt, manar gott*) för oss.

35 Vad skulle kunna skilja oss från den Smordes (*Kristi*) osjälviska, utgivande kärlek?

[Paulus nämner nu sju lidanden en troende kan behöva genomlida. Listan ökar i intensitet och allvar. Paulus beskriver en del av sina umbäranden för korintierna, se 2 Kor 11:23-28.]

Lidanden (*generellt ord för problem, stress, pressande situationer*),
eller bekymmer (*ångest, tvingande yttre omständigheter, bokstavligt: "smala passager, ett litet hoptryckt område"*),
eller förföljelse (*förtryck*),

eller hunger (*då man är utan det allra nödvändigaste*),
eller nakenhet (*ofrivillig exponering*),
eller fara [*då det är riskfyllt att bekänna Jesus*],
eller svärd (*dödande svärd, dvs. med risk för livet*)?

³⁶ Som det även står skrivet [*Ps 44:23*]:

På grund av dig [*vår tro på dig Gud*] blir vi
dödade hela dagen [*är våra liv i ständig fara*],
vi räknas (*ses i människors ögon*) som slakt-
tfår.

³⁷ [*Skulle något av detta kunna skilja oss från Jesu kärlek?*] Nej, i allt detta vinner vi en överlägsen
seger [*är vi mer än segrare genom att vi, förutom
den triumferande segern, också ger ära till Gud,
välsignelse till andra och oss själva*], genom
honom som har älskat oss (*med sin osjälviska,
utgivande kärlek*).

³⁸ Jag är helt övertygad (*förvissad*) om att:

[*Nu räknar Paulus upp tio saker som finns i Guds
universum. Ofta är det motpoler. Denna lista tar
vid där uppräknningen av sju lidanden slutade -
martyrdöden av svärd, se vers 35.*]

varken död [*med all sin skräck och plåga*],
eller liv (*ett överflödande liv*) [*med sina lock-
elser*],
varken änglar,

eller andefurstar [*demoniska furstar*],
eller auktoriteter (*makter*) [*både mänskliga tyranner och demoniska krafter*],

varken vad som sker just nu,
eller vad som kommer att hända,
³⁹ varken någonting upphöjt [*världen ovanför, något övernaturligt*],
eller något djup [*makter i den mörka och onda världen, helvetets krafter*],
eller något annat skapat [*djur, människor, universum, eller mänskliga skapade myndigheter, ordningar, strukturer*]

[*inget av detta*] ska kunna skilja oss från Guds utgivande kärlek, som är i den Smorde (*Messias, Kristus*) Jesus, vår Herre.

9

GUDS VILJA MED ISRAEL (kap 9-11)

[*Frågan om judarnas ställning, som ställdes i Rom 3:1-2, får här sitt fullständiga svar i en detaljerad utläggning i tre kapitel. I kapitel 9 tar Paulus först upp att judarna är utvalda, följt av deras nuvarande roll i kapitel 10, för att avslutas med deras framtid i kapitel 11. Kapitel 9 handlar om förutbestämmelse och balanseras fint med hur människan också har ett eget ansvar att gensvara på Guds kallelse i nästa kapitel.*]

En tillbakablick - Israel är ett utvalt folk

Guds gåva till Israel

¹ Jag talar sanning i den Smorde (*Messias, Kristus*), jag ljuger inte. Mitt samvete betygar i den helige Ande ² att jag har stor sorg och ständig vånda i mitt hjärta. ³ Jag skulle önska [*om det vore möjligt*] att jag själv var fördömd (*förbannad*) och skild från den Smorde (*Messias, Kristus*) i stället för mina bröder, mina landsmän (*judiska släktingar*) efter köttet.

⁴ De är israeliter, de har:

barnskapet [*Gud kallar Israel sin förstfödde son, se 2 Mos 4:22*]

och härligheten (*Guds närvaro*) [*Gud ledde dem genom öknen med eldstoden och molnstoden, se 2 Mos 13:21*]

och förbunden [*till Abraham, 1 Mos 15:18, och till folket 2 Mos 19:5*]

och lagen (*undervisning, hebreiska "Torah"*)

och tempelgudstjänsten [*Heb 9:1*]

och löftena [*om beskydd, fred och välgång*].

⁵ De har

fäderna [*Abraham, Isak och Jakob*],

och från dem [*judarna*] har den Smorde (*Messias*) kommit som människa,

han som är över allting, Gud,

välsignad i evighet. Amen.

[*Det största privilegiet är att Messias kom genom dem. Det var inte för att israeliterna var större än andra folk som Gud utvalde dem, snarare tvärtom. Guds kärlek och godhet var anledningen, se 5 Mos 7:7-8.*]

Tre exempel där Gud utväljer

⁶ [I det första exemplet visar Paulus att både Isak och Ismael var Abrahams barn, men löftet gällde Isak.]

Detta inte sagt som om Guds ord skulle ha slagit fel. Alla som härstammar från Israel är nämligen inte Israel, ⁷ och alla Abrahams avkomlingar är inte hans barn. "Nej, det är genom Isak din avkomma ska räknas." [Citat från 1 Mos 21:12. Abraham fick först Ismael med Hagar och senare fler barn med Ketura, men löftet gällde Sara och hennes son Isak.] ⁸ Det vill säga: det är inte de köttsliga barnen som är Guds barn, utan löftets barn räknas som hans avkomlingar. ⁹ Detta ord [från 1 Mos 18:10, 14] var nämligen ett löftesord: "Vid denna tid ska jag komma tillbaka, och då ska Sara ha en son."

¹⁰ [Någon kanske kan invända att löftet gällde ju Isak, eftersom han var Saras barn. I nästa exempel tar han därför upp Rebecka som var Isaks enda fru. Här utväljer Gud den yngre tvillingen innan de ens är födda och har varken gjort gott eller ont.]

Men inte bara det, även Rebecka fick två söner med en och samme man, vår far Isak. ¹¹ Innan barnen var födda och varken hade gjort gott eller ont, ¹² sades det till henne: "Den äldre ska tjäna den yngre." [1 Mos 25:23] Guds beslut att välja vem han vill skulle stå fast och inte bero på gärningar utan på honom som kallar. ¹³ Det står

ju skrivet: Jakob [*som senare får namnet Israel*] älskade jag, men Esau hatade jag. [*Mal 1:2-3*]

[Uttrycket "hata" betyder inte att skoningslöst hata, utan är ett hebreiskt uttryck för jämförelse där någon blir utvald och på så vis blir mer älskad. Esau blir också välsignad, se 1 Mos 27:39, och folkslaget edomiterna som är ättlingar till Esau är ett brödrafolk till Jakob, se 5 Mos 23:7.

Dessa två exempel med Isak och Jakob väcker frågan om Gud verkligen är rättvis. I det tredje exemplet visar Paulus att Gud har rätt att visa nåd och förbarma sig över vem han vill. Samma princip finns i den liknelse Jesus berättade där alla arbetare i vingården fick samma lön, och Gud har rätt att visa sin godhet mot vem han vill, se Matt 20:1-20.]

14 Vad ska vi då säga? Finns det orättfärdighet hos Gud?

Absolut inte!

15 Han säger ju till Mose: "Jag ska vara nådig mot den jag är nådig mot och förbarma mig över den jag förbarmar mig över." [*2 Mos 33:19*] **16** Det [*att Gud utväljer någon*] beror alltså inte på [*den*] människans vilja eller egen strävan (*löpning*), utan på Guds barmhärtighet.

[Strävan är "trecho" som ordagrant är "att löpa", dvs. att själv sträva, se 1 Kor 9:24. Kan syfta

på det andra exemplet i vers 10-13 där Esau "sprang" och jagade ute i markerna medan Jakob var hemma, se 1 Mos 25:27.]

¹⁷ Skriften [*Gud*] säger ju till farao: "Just därför lät jag dig uppstå, för att visa min makt på dig och för att mitt namn skulle förkunnas över hela jorden." [2 Mos 9:16] ¹⁸ Alltså är han barmhärtig mot vem han vill och förhärdar vem han vill.

[Bibeln är tydlig med att farao själv förhärdar sitt hjärta, se 7:14, 22 och 9:34. På samma sätt som Gud "utlämnar" i Rom 1:26 sker förhärdandet som en konsekvens av att en person aktivt tagit avstånd från Gud.]

Är det Guds fel att vi syndar?

¹⁹ Nu säger du kanske till mig: Varför klandrar han (*hittar han fel hos*) oss då? Vem kan stå emot hans vilja? [*Om Gud nu gör alla val, hur kan han hålla människan ansvarig för hennes handlingar?*]

²⁰ Du människa, vem är då du som ifrågasätter Gud? Det som formas kan väl inte säga till den som formar det: Varför gjorde du mig sådan?

²¹ Har inte krukmakaren den rätten över leran att av samma klump göra ett kärl för hedrande ändamål och ett annat för mindre hedrande?

²² Men tänk om Gud, trots att han ville visa sin vrede och uppenbara sin makt, ändå med stort tålamod har burit vredens kärl som var färdiga (*själva berett sig*) att förstöras? ²³ Tänk om han

gjorde det för att uppenbara sin rika härlighet på barmhärtighetens kärll, som han i förväg har berett för härligheten?

Gud kallar både judar och hedningar

²⁴ [Fram till nu har Paulus talat i mer generella termer. Nu inkluderar han sig själv och brevets mottagare, troende judar och hedningar i Rom.]

Till att vara sådana [barmhärtighetens kärll, vers 23] har han kallat oss, inte bara från judarna [Isak och Jakob, se vers 6-13] utan också från hednafolken. ²⁵ Så säger han genom Hosea:

De som inte var mitt folk ska jag kalla mitt folk,
och den oälskade ska jag kalla min älskade.
[Hos 2:1, 23]

²⁶ Det ska ske på den platsen där det sades till dem: "Ni är inte mitt folk",
där ska de kallas den levande Gudens barn.
[Hos 1:10]

[Paulus tillämpar dessa verser från Hosea på hedningarna.]

²⁷ Jesaja ropar om Israel: "Även om Israels barn vore talrika som havets sand, ska bara en rest bli frälst. ²⁸ Snabbt och slutgiltigt ska Herren hålla räkenskap på jorden." ²⁹ Jesaja har också förutsagt:

Hade inte Herren Sebaot lämnat kvar några ättlingar åt oss,

då hade vi blivit som Sodom, vi hade liknat Gomorra. [*Jes 1:9*]

³⁰ Vad ska vi då säga?

Jo, att hedningarna som inte strävade efter rättfärdighet vann rättfärdighet, den rättfärdighet som kommer av tro. ³¹ Israel däremot, som strävade efter en lag som ger rättfärdighet, har inte nått fram till den lagen. ³² Varför? För att de inte sökte rättfärdigheten genom tro, utan genom gärningar. De snubblade på stötestenen, ³³ precis som det står skrivet:

Se, jag lägger i Sion en stötesten
och en klippa till fall. [*Jes 8:14*]

Men den som tror (*litar, förtröstar*) på honom
ska inte stå där med skam (*bli besviken*). [*Jes 28:16*]

10

Israels nuvarande situation - ett olydigt folk

Israel behöver evangeliet

¹ Syskon (*bröder och systrar i tron*) [*i församlingen i Rom som bestod både av hedningar och judekristna*], mitt hjärtas önskan (*längtan, vilja*) och bön till Gud för dem [*mina israeliska landsmän*] är att de ska bli frälsta (*räddade*). ² Jag kan vittna om att de har en iver (*hängivenhet*) för Gud [*genom att följa lagen*], men de saknar den rätta insikten (*en*

personlig erfarenhet). [Paulus berättar ofta om upplevelser från sitt tidigare liv, innan han fick möta Jesus på väg till Damaskus, se Apg 22:3.] ³ De känner inte (är okunniga om) rättfärdigheten från Gud, i stället försöker de upprätta sin egen rättfärdighet, och därför har de inte underordnat sig rättfärdigheten från Gud. ⁴ Målet (*slutet på, syftet*) med lagen är den Smorde (*Messias, Kristus*) [den uppfylls och fullbordas i honom, se Matt 5:17], och leder till rättfärdighet för var och en som tror.

Guds frälsningsplan

⁵ [I följande stycke använder Paulus fler gammaltestamentliga referenser än i något annat stycke han skriver. Han vill visa att Skriften är tydlig med Guds frälsningsplan.]

För Mose skriver ju om den rättfärdighet som kommer från lagen:

Den människa som håller lagen [*med alla dess krav*],
ska leva genom den. [3 Mos 18:5]

⁶ Men den rättfärdighet som kommer från (*baseras på*) tro säger:

Fråga inte i ditt hjärta:

”Vem ska stiga upp till himlen?” [5 Mos 30:12]
- Det vill säga för att ta ned den Smorde (*Messias, Kristus*).

[Han har redan frivilligt stigit ner till jorden och blivit en människa.]

⁷ "Vem ska stiga ner till avgrunden (det botenlösa djupet, helvetet)?" [5 Mos 30:13]

- Det vill säga för att hämta upp den Smorde (Messias, Kristus) från de döda?
[Han har redan uppstått.]

⁸ Men vad säger lagen då?

Ordet är nära dig, i din mun och i ditt hjärta. [5 Mos 30:14]

- Det är detta trons ord som vi predikar.

[Det grekiska ordet för ord är "rhema", ett specifikt ord levandegjort av den helige Ande.]

⁹ Därför, om du bekänner Herren Jesus med din mun och i ditt hjärta tror (litar och förtröstar på) att Gud uppväckte honom från de döda, så blir du frälst (räddad, helad, upprättad, får tillbringa evigheten med Gud). [Apg 16:31]

[Bekännelsen innebär att proklamera Jesus som Herre över allt i livet, men det är också att erkänna att Jesus är Gud. Detta var inget lättvindigt uttalande från Paulus och det orsakade förföljelse från judar då det ansågs som en hädelse, men även från hedningar i romarriket där kejsaren upphöjdes till gudomlig och just kallades för "Kyrios". Även i vers 13 används

”Kyrios” och refererar då till det personliga Gudsnamnet JHVH (Jahve), se Joel 2:32.]

¹⁰ För med hjärtat tror man och blir rättfärdig (*skuldfri, förklarad värdig, får ett rätt förhållande med Gud*), och med munnen bekänner man (*talar man öppet om sin tro*) vilket leder till befrielse (*frälsning från antastande störande fiender, räddning, upprättelse, helande, helgelse*).

¹¹ Skriften säger ju:

Ingen som tror (*litar, förtröstar*) på honom

ska komma på skam (*bli besviken*). [*Jes 28:16*]

¹² Det är ingen skillnad mellan jude och grek, vi har ju alla samma Herre som ständigt (*generöst och överflödande*) ger av sin rikedom till alla som åkallar (*frågar efter, ropar och vädjar till*) honom [*i bön*]. ¹³ För [*som Joel skriver:*]

”Var och en som åkallar (frågar efter) Herrens namn ska bli frälst (räddad).” [*Joel 2:32*]

¹⁴ Hur skulle de kunna åkalla (*fråga efter, ropa och vädja till*) honom som de inte har trott på (*satt sin förtröstan till*)? Hur skulle de kunna tro på honom som de inte hört om? Hur skulle de kunna höra (*lyssna*), om ingen predikar (*öppet berättar, förkunnar*)? ¹⁵ Hur ska de [*kunna*] predika, om de inte är utsända (*utrustade*,

tränade, avskilda, frigjorda och kallade till ett uppdrag)?

Som det står skrivet [*i Jes 52:7*]:

Hur ljuvliga (*lägliga, välkomnande*) är inte fotstegen
av dem som förkunnar (*proklamerar*) [*glada nyheter om*] goda ting.

Israel avvisar frälsningen

¹⁶ Men alla har inte hörsammat [*velat lyssna till och lyda*] evangeliet. Jesaja säger ju:

Herre, vem har trott vår redogörelse (*predikan, det de hört*) från oss? [*Jes 53:1*]

¹⁷ Alltså (*som slutsats av detta*):

Tron (*tilliten, förtröstan*) kommer av det man hör, [*och*] det man hör [*förkunnelsen, redogörelsen, predikan*] kommer genom den Smordes (*Kristi*) ord [*se vers 14*].

[Det grekiska ordet höra, "akoe", har flera aspekter. Förutom att rent fysiskt höra, handlar det också om att verkligen lyssna på vad som sägs, se Matt 13:13. I Bibeln är detta djupt förknippat med att gensvara och lyda, se Rom 2:13; 10:16. Paulus förtydligar i detta brev Israels kallelse och lyfter även fram den frälsning som erbjuds hedningarna genom det judiska folket i Jesus, se kap. 9-11. I Israels trosbekännelse

”Shema Yisrael” (“Hör, o Israel”), finns samma koppling till att hörsamma och lystra till själva innehållet genom att gensvara, se 5 Mos 6:4-9; Mark 12:29. Grekiskan har två benämningar för ”ord” – logos (ett ord, en tanke, men används också för att beskriva Guds planritning och lära om allting – Ordet, Logos är Sonen personifierad och förekommer endast i singular, se Joh 1:1) och rhema (kan förklaras som Guds givna ord, genom Anden riktade och levandegjorda för direkta sammanhang – förekommer både i singular och plural). Här använder Paulus rhema i singular för den Smordes ord.]

18 Men nu frågar jag: Har de [*israeliterna*] inte hört? Jo, det har de. [*I Psalm 19 står det:*]

Deras röst [*himlarna och stjärnorna*] har gått ut över hela jorden,
deras ord till världens ändar. [*Ps 19:5*]

19 Jag frågar också: Har Israel kanske inte förstått [*att evangeliet skulle gå ut i hela världen*]?

Först säger ju Mose [*i 5 Mos 32:21*]:

Jag ska väcka er avund mot ett folk som inte är ett folk,
mot ett folk utan förstånd ska jag väcka er vrede.

20 Sedan går Jesaja så långt att han säger [*i Jes*

65:1]:

Jag lät mig finnas av dem som inte sökte mig,
jag uppenbarade mig för dem som inte
frågade efter mig.

²¹ Men om Israel säger han [*i Jes 65:2*]:

Hela dagen har jag räckt ut mina händer mot ett
olydigt och trotsigt folk.

11

Israels framtid - de kommer tillbaka

Gud har inte förkastat sitt folk

¹ [*Sammanfattningsvis har Paulus visat i kapitel nio att Gud är allsmäktig och i kapitel tio att Israel har syndat. Vad innebär det nu att hedningar kommit till tro, har de ersatt judarnas roll som Guds folk?*]

Jag frågar nu: Har då Gud helt och hållet
förkastat (*förskjutit*) sitt folk?

Absolut inte!

Jag är själv israelit, av Abrahams ätt och av Benjamins stam. [*Paulus var Abrahams ättling, se 2 Kor 11:22. Paulus härstammade från Benjamins stam, se Fil 3:5. Mose refererar till Benjamin som "Den Herren älskar", se 5 Mos 33:12. Benjamin var den ende av Jakobs söner som var född*

i Israel, se 1 Mos 35:16-18. Jerusalem låg i Benjamins stams landområde och Israels första kung kom från Benjamins släkt.]

² Gud har inte förkastat sitt folk som han en gång har erkänt som sitt. Vet ni inte vad Skriften säger [*i 1 Kung 18:16-19:18*] där den talar om Elia, hur han vänder sig till Gud och anklagar Israel. [*Efter Elias spektakulära seger över Baalsprofeter på berget Karmel, fick Isebels hot honom att fly till berget Horeb, där Elia klagar över israeliterna och säger:]*

³ Herre, de har dödat dina profeter och rivit ner dina altaren. Jag ensam är kvar, och de är ute efter mitt liv. [*1 Kung 19:10, 14*]

⁴ Men vad är Guds svar till honom?

Jag har lämnat kvar åt mig sjutusen man som inte har böjt knä för Baal. [*1 Kung 19:18*]

⁵ På samma sätt finns också nu i denna tid (*tidsperiod*) en rest som Gud har utvalt av nåd.

⁶ Men är det av nåd (*Guds favör och kraft*), så är det inte av gärningar. Annars vore nåden inte längre nåd. ⁷ Vad innebär då detta? Att Israel inte har uppnått vad de strävar efter. De utvalda har nått det, men de andra har blivit förhärdade. ⁸ Som det står skrivet:

Gud har gett dem en likgiltighetens ande,
ögon som inte ser
och öron som inte hör,

ända till denna dag. [5 Mos 29:4, Jes 29:10]

⁹ David säger:

Låt deras bord bli en snara och ett nät,
en fälla och ett straff för dem.

¹⁰ Låt deras ögon förmörkas så att de inte ser,
och böj deras rygg för alltid. [Ps 69:23-24]

Israels avfall är inte slutgiltigt

¹¹ Jag frågar nu: De har väl inte snubblat för att de skulle falla (*för alltid, utan hopp om att resa sig igen*)?

Absolut inte!

Men genom deras fall har frälsningen kommit till hedningarna, för att "väcka deras avund". [5 Mos 32:21] ¹² Om nu deras fall innebar rikedom för världen och deras fåtalighet rikedom för hedningarna, hur mycket mer ska då inte deras fulla antal bli det? ¹³ [Även om judarna och Israel har varit temat sedan kapitel 9, har Paulus ändå riktat sig till troende hedningar. Paulus judiska landsmän omnämns i tredje person, se Rom 9:4-5, 32; 10:1-3, 18; 11:1, 7. Paulus påminner den hednakristna gruppen i Rom att det är dem han riktar sig till.]

Nu talar jag till er hedningar. Eftersom jag är hedningarnas apostel sätter jag mitt ämbete högt, ¹⁴ om jag på något sätt kan få mina landsmän att bli avundsjuka, och på så vis frälsa

några av dem. ¹⁵ För om deras förkastelse innebar världens försoning, vad ska då deras upptagande innebära om inte liv från de döda? ¹⁶ Om förstlingsbrödet är heligt, är hela degen helig [4 Mos 15:17-21]. Och om roten är helig (*avskild för tjänst*), är också grenarna heliga. [*Eftersom Abraham och patriarkerna var Guds utvalda folk är också deras ättlingar det.*]

¹⁷ Men om nu några av grenarna har brutits bort, och du som är en vild olivkvist har blivit inympad bland dem och fått del av det äkta olivträdets näringsrika rot, ¹⁸ då ska du inte förhäva dig över grenarna. Om du förhäver dig ska du veta att det inte är du som bär roten utan roten som bär dig.

¹⁹ Nu invänder du kanske: "Grenarna bröts bort för att jag skulle ympas in."

²⁰ Det stämmer, de bröts bort på grund av otro, men du är kvar genom tron. Var inte högmodig, utan bäva. ²¹ För om Gud inte skonade de naturliga grenarna ska han inte heller skona dig. ²² Se här Guds godhet och stränghet: stränghet mot dem som föll, Guds godhet mot dig om du blir kvar i hans godhet. Annars blir också du bortskuren. ²³ Men även de andra kommer att ympas in ifall de inte blir kvar i sin otro, för Gud har makt att ympas in dem igen. ²⁴ För om du blev bortskuren från vildoliven som du av naturen tillhörde och mot naturen inympad i ett äkta olivträd, hur mycket lättare ska då inte de naturliga grenarna ympas in i sitt eget olivträd?

[Varför väljer Paulus att använda ett olivträd för sin bild? Trädet är en symbol på fred. Efter syndafloden när Noa skickar ut duvan kommer den tillbaka med en kvist från just ett olivträd, se 1 Mos 8:11. Runt Medelhavet, och speciellt i Israel, är olivträdet det mest viktiga av alla träd eftersom dess frukt, olivoljan, är källan till mat, ljus, hygienartiklar och helande.]

Hela Israel ska bli frälst

²⁵ Syskon (bröder och systrar i tron), jag vill att ni ska känna till detta mysterium (*denna hemlighet som tidigare varit dold*) så att ni inte har för höga tankar om er själva. En del av Israel har drabbats av förhärdelse [*så att de inte tar emot evangeliet*], och så ska det förbli till dess att hedningarna i fullt antal har kommit in. ²⁶ Det är på det sättet hela Israel ska bli frälst, som det står skrivet [*Jes 59:20-21, 27:9*]:

Från Sion ska Frälsaren komma
och ta bort ogudaktighet från Jakob.

²⁷ Och detta är mitt förbund med dem,
när jag tar bort deras synder.

²⁸ När det gäller evangeliet är de fiender för er skull, men när det gäller utkorelsen är de älskade för fädernas skull, ²⁹ för Gud ångrar inte sina gåvor och sin kallelse. ³⁰ Det fanns en tid förut när ni [*hedningar*] var olydiga mot Gud, men nu har ni fått barmhärtighet genom deras [*israeliternas*] olydnad. ³¹ Så har nu också de varit olydiga, för att sedan få barmhärtighet

genom den barmhärtighet som ni har fått.
³² Gud har gjort alla till fångar under olydnaden för att sedan förbarma sig över alla [*både judar och hedningar*].

Lovprisning inför Guds storhet och nåd

³³ [*Paulus kunde ha gått direkt vidare från det teologiska avsnittet till den mer praktiska delen som börjar i nästa kapitel. Ändå stannar han upp i lovprisning inför det stora i att Gud förbarmar sig över oss olydiga människor. Kanske blev det på nytt levande för Paulus själv när han skrev brevet hur stor Guds nåd är! På samma sätt som en bergsbestigare når toppen av berget, har Paulus nu nått toppen av sitt brev. Han stannar till och blickar ut över djupen och de oändliga vyerna i Guds vishet och kan inte annat än brista ut i lovprisning.*]

O vilket djup av rikedom (*överflöd*)
och vishet och kunskap hos Gud!

Hur outgrundliga (*omöjliga att teoretiskt förstå*)
är inte hans domar (*beslut*)
och hur outrannsackliga (*omöjliga att spåra*) är
hans vägar (*metoder*).

³⁴ Vem har helt och fullt förstått Herrens sinne
(*tankar*)?

Vem har varit hans rådgivare? [*Jes 40:13*]

³⁵ Vem har skänkt honom något

som han måste återgälda (är han skyldig någon något)? [Job 41:11]

³⁶ Från honom
och genom honom
och till honom
är ju allting. [Allt har sitt ursprung och kommer från honom. Allt lever och har sitt centrum i honom. Allt har sitt slut i honom.]

Honom tillhör äran i evighet,
amen (låt det ske så).

12

PRAKTISKA KONSEKVENSER (12:1-15:13)

[Nu kommer den andra delen i Romarbrevet som handlar om trons praktiska konsekvenser i församlingen och samhället. Paulus delade ofta in sina brev i en teologisk del följt av en mer praktisk del för hur tron tillämpas. Ordningen är viktig, grunden är den kristnes position i Jesus. Utifrån den sanningen kan man leva ett fungerande liv som en Jesu efterföljare. I både Efesierbrevet och Kolosserbrevet är dessa delar lika långa, medan den första delen med lärosatser här i Romarbrevet är mer än dubbelt så lång som den praktiska delen.]

Bli förvandlade inifrån och ut!

¹ [Här följer två nyckelverser för kapitlet, där grunderna beskrivs för att kunna leva ett överlåtet liv som kristen.]

Jag ber er (*står enträget vid er sida och uppmantrar och förmanar er*) därför [*på grund av Guds nåd, se 11:30-32*] mina syskon (*bröder och systrar i tron*) vid Guds barmhärtighet (*medkänsla i plural*) att bära fram (*ställa fram*) era kroppar som ett levande (*även med betydelsen "livslångt"*) heligt offer som behagar Gud. Detta är er äkta (*ordagrant: "logiska" dvs. rimliga, rationella, förnuftiga*) tjänst [*gudstjänst, andlig tempeltjänst*]. [*Våra kroppar är Guds tempel, se 1 Kor 6:19.*]

² Anpassa er inte (*låt inte ert sinne, era tankar och er karaktär formas*)

efter den här tidsåldern [*efter detta världssystem och dess sätt att tänka och agera*], utan låt er förvandlas (*inta en helt ny form*)

genom sinnets (*era tankars*) förnyelse [*Ef 4:22-24*],

så att ni kan avgöra (*undersöka och sedan pröva*) vad som är Guds vilja:

det goda

och välbehagliga

och fullkomliga [*vad som är hans fullständiga önskan, vilja, plan och syfte*].

[*Här används grekiskans starkaste ord för förvandling, "metamorpho". Samma ord beskriver Jesu förvandling på förklaringsberget, se Mark 9:2-3. Metamorfos är inom biologin den process som inträder när t.ex. ett ägg utvecklas till en larv som förpuppas och sedan förvandlas*

till en fjärl - en lika stor förändring sker med våra tankar när de förnyas!]

Praktisk kristendom - i församlingen

Betjäna varandra i ödmjukhet

³ För genom den nåd som jag har fått, säger jag till var och en av er att inte ha högre tankar om dig själv och din betydelse [*och den gåva du fått*] än sig bör. Bedöm i stället din förmåga på rätt sätt, utifrån det mått av tro som Gud har gett till var och en. ⁴ För på samma sätt som vi har många olika delar i en kropp och delarna inte har samma funktion (*uppgift*), ⁵ så utgör vi, fast vi är många, en enda kropp i den Smorde (*Messias, Kristus*), och individuellt är vi delar som hör ihop med varandra. [*Vi är beroende av varandra.*]

Betjäna med era andliga nådegåvor

⁶ [*Paulus beskriver nu sju andliga gåvor. Det grekiska ordet "charismata" beskriver de särskilda gåvor som Anden delar ut åt var och en i församlingen "på ett sådant sätt att de kan bli till nytta", se 1 Kor 12:7. Nya testamentet har fyra ställen som talar om andliga gåvor och totalt beskrivs ett tjugotal, se 1 Kor 12:8-11; 12:28-31; Ef 4:11; 1 Pet 4:10-11. Alla troende har åtminstone en gåva, se 1 Pet 4:10 och uppmanas att söka den/dem, se 1 Kor 14:1.*]

Vi alla har olika (*unika*) nådegåvor, som alla har sitt ursprung (*kommer*) från [*Guds*] nåd (*favör, välvilja*).

Om det är **profetisk gåva**,

så ska den användas i proportion till (*harmoni med*) din tro.

[Kan även översättas "enligt tron", dvs. den som talar inspirerat av Gud ska tala i linje med Guds ord. Eftersom det finns tal som framstår som profetiskt, men inte är inspirerat av den helige Ande måste det prövas, se 1 Tess 5:19-21. Det finns också positiva gränser att det som sägs bygger upp och ger uppmuntran och tröst, se 1 Kor 14:3. Den profetiska gåvan är tänkt att finnas i en varm församlingssamfund där det finns utrymme att växa i sina gåvor, se 1 Kor 13:2; 14:4.]

⁷ Om det är **tjänandets gåva**(*praktisk tjänst, grekiska ordet "diakonia"*),

så ska den användas för att tjäna.

Om det är **undervisningens gåva**,

ska den användas för att lära ut.

⁸ Om det är **gåvan att uppmuntra**(*trösta, hjälpa, komma till någons sida, förmana och leda rätt*),

ska den användas för att uppmuntra.

Om det är **gåvan att frikostigt dela med sig**(*fylla andras behov, ge gåvor*),

ska det ske uppriktigt (*okomplicerat, ärligt, utan baktankar*).

Om det är **ledarens gåva**(*förmågan att leda en grupp*),

ska det ske med engagemang (*entusiasm, noggrannhet*).

Om det är **barmhärtighetens gåva**(*visa medlidande, sympati*),

ska det göras med glädje.

Praktisk kristendom - visa kärlek i alla relationer

⁹ [Följande stycke handlar om att älska människor trots deras förföljelse och hat. Frestelsen att överge kärlekens väg kom både utifrån och inifrån. Det romerska samhället hade blivit alltmer fientligt mot de troende. Omkring 67 e.Kr., tio år efter Paulus brev till de kristna i Rom, skulle han själv dödas för sin tro i Rom av Nero som var okänd för sina förföljelser mot de kristna. Han var vid makten när Romarbrevet skrevs, och även om hans värsta grymheter inte skedde förrän i slutet av hans regeringstid, ökade trycket från samhället mer och mer mot de kristna. Judarna hade redan fått lida när de blivit förvisade från staden under den tidigare kejsaren Claudius, se Apg 18:2.

Paulus ord kan också rikta sig till interna stridigheter inom kyrkan. Det fanns spänningar mellan judiska och icke-judiska grupperingar i den tidiga kyrkan. Med tanke på att Paulus tar upp både den civila situationen i kapitel 13 och interna församlingsfrågor i kapitel 14-15, är det

troligt att dessa ord om kärlek i det här avsnittet gäller både i och utanför församlingen.]

Er osjälviska kärlek (som är utgivande och ovilkorlig)

ska alltid vara uppriktig (*fri från falskhet*).

Avsky ständigt det onda,

håll ständigt fast (*limma er fast*) vid det goda.

[För att kärleken inte ska urvattnas till att bara bli en sentimental känsla måste den vara uppriktig, hata det onda och troget hålla fast vid det som är gott.]

¹⁰ Visa ständigt varandra tillgivenhet

och broderlig kärlek [*som medlemmar i en och samma familj*],

överträffa ständigt varandra i ömsesidig aktning.

¹¹ Slappna inte av i er iver,

håll er brinnande i anden,

tjåna Herren.

¹² Glåd er [*luta er hela tiden mot nåden*] i hoppet [*som ger en förväntan och en framtidstro*].

Var [*ständigt*] uthålliga i (*förbli kvar under*) lidandet [*förföljelsen, prövningen*]. [*Ge inte upp i förtid!*]

Var ihärdiga [*fortsätt målmedvetet framåt*] i bönen.

¹³ Hjälp Guds heliga med vad de behöver [*materiellt och praktiskt*],

var ivriga att visa gästfrihet.

Hur ska en kristen reagera i olika situationer
14 [Följande uppmaningar handlar om hur man ska bemöta andra människor.]

Välsigna (*tala väl om*) dem som förföljer er,
välsigna (*tala väl om*) dem och förbanna dem inte.

[*"Välsigna" betyder att tala väl om någon. Denna vers ger ledning i hur vi ska agera när människor, både troende och icke-troende, behandlar oss illa. Tala inte illa om dem, utan be att de får uppleva Guds välsignelser. Kärleken önskar alltid det bästa för människor oavsett vem de är. Den gamla naturen vill förbanna, men Gud önskar att vi ber honom att välsigna dem, se Matt 5:44; Luk 6:28; Apg 7:60; 1 Kor 4:12.*]

15 Gläd er med dem som gläder sig
och gråt med dem som gråter.

[*Det svenska ordspråket "Delad glädje är dubbel glädje, delad sorg är halv sorg" beskriver på ett fint sätt vad som sker när vi delar glädje och sorg med varandra.*] 16 Lev i harmoni med varandra (*tänk dig in i andras situation, var eniga*).

[*Ordagrant "ha samma sinne mot varandra". Denna enhet behöver inte betyda att alla tycker exakt lika i alla småfrågor, det handlar snarare om en ömsesidig förståelse av Guds synsätt. Det handlar också om ett känslomässigt engagemang i andras liv och situation. Detta är något som*

både föregående vers och fortsättningen på vers 16 talar om.]

Tänk inte högfärdigt (*låt inte tankarna vandra i väg om din egen överlägsenhet*),
utan var delaktiga i det [*personer, uppdrag, sammanhang*] som är smått (*har låg status i världens ögon*).

[Bli aldrig så stor så att du inte kan umgås med enkla människor eller engagera dig i oansenliga uppgifter och tjäna i små sammanhang. Den som är trogen i smått är trogen också i stort, se Luk 6:10.]

Var inte visa i era egna ögon (*ha inte för stora tankar om er själva*).

Besegra det onda med det goda

¹⁷ Löna inte ont med ont, tänk på (*planera för, ordagrant "tänk på förhand om"*) vad som är gott (*rätt, värt att prisas*) i alla människors ögon. [1 Tim 3:7]

¹⁸ Om det är möjligt, och så mycket det beror på er, lev i frid med alla människor.

¹⁹ Ta inte rätten i egna händer (*hämnas inte*), mina älskade vänner, lämna i stället utrymme (*vägen öppen*) för straffdomen [*Guds vrede mot synden*]. För det står:

"Hämnden är min, jag ska straffa (ge en rättvis dom), säger Herren."

[5 Mos 32:35]

[Befriad från hämndbegär kan man i stället vara god mot sin fiende.]

²⁰ Men om din fiende är hungrig,

ge honom att äta,
om han är törstig,

ge honom att dricka.
Då samlar du glödande kol på hans huvud.

[Vad menas med att "samla glödande kol på någons huvud"? Är det att skapa en brännande smärta på din fiendes huvud? Utifrån sammanhanget måste det leda till något positivt eftersom nästa vers talar om att besegra det onda med det goda. Paulus var väl förankrad i Gamla testamentet och citerar här Ords 25:21-22 där detta ordspråk ingår i ett stycke med flera ordspråk där något fysiskt beskriver något emotionellt. Att ta av sig sina ytterkläder en kall dag illustrerar hur opassande det är att sjunga glada sånger till någon som har sorg, se Ords 25:20. Skvaller jämförs med nordanvinden i Ords 25:23.

På samma sätt talar de glödande kolen om det känslomässiga obehag din fiende känner när hans samvete väcks till liv när du behandlar honom väl. De goda gärningarna bränner i hans samvete över den orätt han gjort dig och leder förhoppningsvis till att han ångrar sig och återupprättas.]

21 Låt dig inte bli besegrad av det onda, besegra i stället det onda med det goda.

13

Praktisk kristendom - i samhället

Var en god medborgare

¹ Varje människa ska underordna sig den överhet (*högre auktoriteter*) hon har över sig. Det finns ingen auktoritet [*i himlen eller på jorden*] som inte är av Gud [*som inte har fått hans tillåtelse att komma till makten*], och den som finns är tillsatt av Gud.

[Många judar tolkade budet mot en utländsk kung i 5 Mos 17:15 som en ursäkt för att inte lyda den romerska staten och betala skatt. Jesus besvarar tydligt frågan om det var rätt att betala skatt eller inte genom att säga "Ge Caesar det som tillhör Caesar, och Gud det som tillhör Gud", se Matt 22:17-21. Efter floden gav Gud människan auktoritet att döma i rättsliga frågor och straffa förbrytare, se 1 Mos 9:5-6. När Pilatus säger till Jesus att han har makt att frisläppa eller korsfästa svarar Jesus honom att han inte skulle ha någon makt om den inte var given från ovan, se Joh 19:10-11. Gud använde t.ex. den persiske kungen Kyros för att utföra Guds vilja, se Jes 44:28.

Det är värt att notera att Paulus uppmanar de troende att underordna sig en så pass korrupt regim som den romerska. Detta innebär inte att Paulus blundar för den orättfärdighet som

finns omkring honom utan man måste se detta i ljuset av vad som skulle hända om det inte fanns någon centralmakt och inga civilrättsliga lagar alls. Då skulle anarki råda och den svage skulle bli fullständigt rättslös.]

² Den som motsätter sig överheten går därför emot Guds ordning, och de som gör så drar domen över sig själva. ³ De styrande är ju inget hot mot dem som gör det goda (*det som är rätt*), utan mot dem som gör det onda. Vill du slippa vara rädd för överheten? Gör då det goda, så får du beröm av den.

[I det längsta ska en kristen följa samhällets förordningar, men i de fall där de går emot Guds bud är det viktigare att lyda Gud än människor, se Apg 4:19; 5:29. När Daniel och hans vänner blir påtvingade nya hedniska namn i Babylon, se Dan 1:7, skulle man kunna tro att de skulle klaga över detta, men det gör de inte. Däremot frågar de hovmarskalken Aspenas om tillåtelse att inte behöva äta kött, som i Babylon var offrat till avgudar. Anledningen är att det finns ett bud mot att äta "kött offrat till avgudar" i Guds lag, se 3 Mos 17:1-9. Däremot finns inget bud för att inte ha ett hedniskt namn! Däremot ska noteras att Daniel och hans vänner alltid använde sina hebreiska namn när de talade med varandra.]

⁴ Överheten är en Guds tjänare till ditt bästa. Men gör du det onda ska du vara rädd, för överheten bär inte svärdet utan orsak. *[Svärdet*

är en bild på att samhället kan behöva använda våld för att upprätta lag och ordning.] Den är en Guds tjänare, en hämnare som [när den används rätt och inte missbrukas] straffar den som gör det onda.

Att göra rätt för sig

⁵ Därför måste man underordna sig, inte bara för straffets skull utan även för samvetets.

⁶ Det är också därför ni betalar skatt, för de styrande är Guds tjänare och ständigt verk-samma för just den uppgiften.

[En kristen bör underordna sig statsmakten när den inte påbjuder sådant som är direkt emot Guds ord.] ⁷ Betala tillbaka alla det ni är skyldiga dem (fullgör era skyldigheter mot dem): Skatt till den som ska ha skatt, tull till den som ska ha tull, respekt till den som ska ha respekt, ära (heder) till den som ska ha ära.

[Vid den här tiden hade kejsar Nero höjt skatterna och folk var allmänt missnöjda. Paulus är mån om att de troende inte ska dras med i missnöjesyttringarna och han betonar just vikten av att betala skatt.]

Motivationen är Guds kärlek

⁸ Stå inte i skuld till någon, utom i osjälvisk kärlek till varandra. För den som älskar sin nästa har uppfyllt lagen. ⁹ Buden (instruktion-erna):

Du ska inte begå äktenskapsbrott (vara otrogen din make/maka).

Du ska inte dräpa (*mörda*).

Du ska inte stjäla.

Du ska inte ha begär [*till något som tillhör någon annan*].

[2 Mos 20:13-15, 17; 5 Mos 5:17-21. Från den andra stentavlan räknar Paulus upp fyra bud som har att göra med relationer till sina medmänniskor. I stället för att börja med "dråp" skiftas ordningen så att "äktenskapsbrott" blir det första budet i uppräknningen.]

Dessa och alla andra [*totalt 613*] bud kan sammanfattas i detta bud:

"Du ska osjälviskt älska (*osjälviskt och utgivande*) din nästa som dig själv." [3 Mos 19:18]

¹⁰ Kärleken (*den osjälviska, utgivande kärleken*) gör inget ont mot sin nästa (*skadar ingen*). Kärleken utgör därför lagens uppfyllelse. [*Kärleken uppfyller och fullbordar Guds alla bud och instruktioner.*]

Lev på ett värdigt sätt i väntan på Jesu återkomst

¹¹ Gör detta [*älska din nästa som dig själv, se vers 8-10*], eftersom ni mycket väl vet vilken slags tid det är (*vilken allvarlig tid det är när avgörande beslut måste tas*). [*Efter pingstdagen började vår tidsålder, som kallas nådens eller församlingens tidsålder. När Jesus kommer tillbaka börjar nästa tidsålder, tusenårsriket.*]

Nu är det hög tid för er att vakna upp ur er sömn (*komma till insikt om verkligheten*), för frälsningen (*den slutgiltiga räddningen*) är närmare oss nu än när vi först kom till tro. ¹² Det har varit natt länge och dagen är nästan här. Låt oss därför en gång för alla klä av oss (*och skjuta bort*) mörkrets gärningar och ta på oss ljusets vapenrustning. ¹³ Låt oss leva (*vandra, uppföra oss*) på ett värdigt (*anständigt, passande*) sätt som hör dagen till (*som tål att granskas i ljuset*),

inte i festande (*dryckesslag, upplopp*)

och fylleri (*drogmissbruk*),
inte i sexuell lössläppthet (*grekiska ordet för rum/säng, syftar på ett liv med många lösa sexuella relationer*)

och sensualitet (*lösaktighet, egen njutningslystnad utan några moraliska gränser*),
inte i strid (*grupperingar, gräl*)

och avund (*viljan att få vad någon annan har, med den sjuka önskan att också den andre ska förlora det den har*).

[Uppräkningen har tre kategorier av synder. Varje kategori beskrivs med två ord. Det första ordet visar på det synliga resultatet, medan den andra ordet visar på drivkraften bakom. De fyra första orden är i plural, de två sista i singular.]

¹⁴ Ikläd er i stället Herren Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*), sluta tänka på (*planera för*)

köttet så att dess onda begär uppväcks (*mata inte den syndfulla naturen*).

14

Praktisk kristendom - tillsammans med andra troende (14:1-15:13)

[Paulus gör nu en kontrast mellan "den som är svag", vers 1, och "vi som är starka" i tron, se Rom 15:1. I en församling finns kristna med olika grad av andlig mognad. Kultur och bakgrund färgar vårt synsätt i praktiska frågor. I församlingen i Rom levde judar och hedningar sida vid sida. Självklart ledde detta till speciella svårigheter som Paulus kände väl till från andra församlingar som han grundat.

Det är viktigt att notera att detta stycke talar till troende som satt sitt hopp till Jesus som Frälsaren. Sammanhanget i kapitel 12-15, handlar om trons praktiska tillämpningar i församlingen och samhället. Frågorna gäller inte det centrala i tron, utan handlar om judisk koshermat och helgdagar. Dessa två frågor berör relationen mellan hednakristna och judar som tror på Jesus, s.k. messiastroende judar. Tidigare, på apostlamötet i Jerusalem, beslöt man att hednakristna skulle avhålla sig från att äta kött offrat till avgudar, från blod, kött av kvävda djur och sexuell omoral, se Apg 15:28-29. Vi kan se att detta beslut står fast och samma principer gäller.]

Ha överseende med varandra

¹ [*Paulus börjar med att rikta sig till de "starka" som har det största ansvaret när det finns åsiktsskillnader.*]

Den som är svag i tron ska ni välkomna [*in i gemenskapen*] utan att kritisera (*tvista över, fördöma*) hans åsikter (*göra honom villrådig med diskussioner*).

² Den ene har tro till att äta allt [*kött, även det som är offrat till avgudar utan samvetsbetänkligheter*], den andre är svag och äter bara grönsaker.

[I Rom, precis som i alla andra större städer i Romarriket, var köttet som såldes på marknaden offrat till avgudar. Judarna kom från det gamla förbundet och såg en parallell hos Daniel och hans tre vänner som avstod från sådant kött och i stället bara åt grönsaker, se Dan 1:8-21. Det var otvivelaktigt så att andra hebreiska ungdomar i Babylon åt kött. Daniel och hans vänners beslut illustrerar vad Paulus säger här om att vi måste följa vårt samvete.]

³ Den som äter

ska inte förakta (*se ner på*) den som inte äter.
Den som inte äter

ska inte fördöma (*döma, fälla en dom över*) den som äter för Gud har ju tagit emot honom.

⁴ Vem är du som dömer en annans tjänare [*husslav*]? Det är inför sin egen Herre han står

eller faller. Men han kommer att stå, för Herren har makt att hålla honom upprätt.

⁵ Den ene sätter en dag högre än en annan, den andre håller alla dagar lika högt.

[Messiastroende judar firade de speciella högtidsdagar som Gamla testamentet talar om, och då särskilt sabbatsdagen. För rättrogna judar var också måndagar och torsdagar fastedagar. För de hednakristna kunde frågan gälla hur de skulle förhålla sig till hedniska högtidsdagar.]

Var och en ska vara fullt övertygad i sitt sinne.

⁶ Den som firar en viss dag gör det för Herren, och den som äter gör det för Herren. Han tackar ju Gud. Den som låter bli att äta gör det för Herren, och även han tackar Gud.

⁷ Ingen av oss lever för sig själv, och ingen dör för sig själv. ⁸ Lever vi, så lever vi för Herren. Dör vi, så dör vi för Herren. Vare sig vi lever eller dör tillhör vi alltså Herren.

⁹ Därför har den Smorde (*Messias, Kristus*) dött och fått liv igen för att vara Herre över både levande och döda.

¹⁰ Varför fördömer (*kritiserar*) då du din broder [*som äter kött*]?

Varför föraktar då du din broder [*som inte äter kött*]?

Vi ska alla stå inför Guds domstol. ¹¹ För det står skrivet [*Jes 45:23*]:

Så sant jag lever, säger Herren,
ska alla knän böjas för mig,
och alla tungor
ska bekänna (*erkänna, ära, prisa*) Gud.

¹² Därför ska var och en av oss själv stå till svars (*göra räkenskap*) inför Gud.

Den som är stark ska inte orsaka någons fall

¹³ Låt oss därför inte längre döma (*kritisera, skylla på*) varandra. Besluta er i stället för att aldrig bli en stötsten (*bli ett hinder i vägen*) för din broder, eller vara orsak till hans fall (*agera så att han tar illa vid sig, blir sårad, upplever era handlingar som en skandal*). ¹⁴ Jag vet och är i Herren Jesus helt övertygad (*förvissad*) om att ingenting i sig självt är ceremoniellt orent [*ingen mat är oren*], men för den som betraktar något som orent, för honom är det orent.

¹⁵ Om din broder eller syster blir bedrövad (*sårad, om du skadar deras tro*) av den mat du äter, så lever (*vandrar*) du inte längre i kärleken (*som är osjälvisk och utgivande*). Låt inte [*något så trivialt som*] din mat orsaka att den som den Smorde (*Messias, Kristus*) dog för [*betalade ett oerhört högt pris för*] går under (*förgås*). ¹⁶ Låt därför inte det goda ni fått [*evangeliet, friheten som de "starka" i tron har*] bli smädat. [*Ge inget tillfälle för någon att kritisera er.*]

¹⁷ Guds rike (*kungarike*) är inte mat och dryck, utan rättfärdighet (*att leva rätt inför Gud*) och frid och glädje i den helige Ande. ¹⁸ Den som tjänar den Smorde (*Messias, Kristus*) på det sättet behagar Gud och blir erkänd (*respekterad*) av människor.

¹⁹ Låt oss därför sträva efter det som tjänar friden (*harmonin, gemenskapen*) och det som bygger upp (*hjälp*) varandra. ²⁰ Riv inte ner Guds verk på grund av mat. Allt är visserligen rent, men maten blir till skada för den människa som har betänkligheter när hon äter. ²¹ Det är bättre att avstå från att äta kött eller dricka vin eller göra något annat som din broder tar anstöt (*blir sårad*) av.

²² Den tro som du har [*i fråga om ren och oren mat, speciella helgdagar, osv.*] ska du behålla för dig själv inför Gud. [*Tron är personlig, men inte privat!*] Salig (*lycklig*) är den som [*är stark i sin tro och*] kan följa sin övertygelse utan att döma sig själv. ²³ Men den som har betänkligheter och ändå äter är dömd, eftersom det inte sker av tro. Allt som inte sker av tro är synd.

[*Samvetet är inte det avgörande för vad som är rätt och fel. "Det finns en väg som verkar rätt, men som leder till döden", se Ords 14:12. Ett rent samvete gör inte att det som är fel blir rätt. Däremot kan den som gör något som är tillåtet, utifrån den kristna friheten, men som ändå tvivlar och tror att det är fel, begå en synd.*]

15

Den som är stark ska hjälpa den svaga

¹ Vi som är starka [*i våra övertygelser och är fast förankrade i tron*] är skyldiga att bära de svagas svagheter och inte tjäna oss själva. ² Var och en av oss ska tjäna sin nästa till hans bästa och hans uppbyggelse. ³ Den Smorde (*Messias, Kristus*) tjänade ju inte sig själv, utan som det står skrivet:

Dina smädares smädelser föll över mig. [*Ps 69:10*]

⁴ Allt som på förhand har skrivits ner [*i Bibeln*] står där för att undervisa oss (*ge oss instruktioner; doktriner; lärosatser*). Detta för att vi genom tålmod (*uthållighet*) och genom den uppmuntran som Skrifterna ger ska kunna hålla fast vid vårt hopp (*de ger en förväntan och en framtidstro*). ⁵ Må nu tålmodets och uppmuntrans (*tröstens*) Gud ge er samma sinnesinställning (*ge er hjälp att kunna ha samma attityd, tänkesätt, förståelse*) som den Smorde (*Messias, Kristus*), ⁶ så att ni med ett ackord (*enade, med samma sinne*) och med en mun kan ära (*prisa, upphöja, förhålliga*) vår Herre Jesu den Smordes (*Kristi*) Gud och Fader. [*Fil 2:1-2*]

⁷ Välkomna därför ständigt varandra in i era hjärtan, på samma sätt som den Smorde (*Messias, Kristus*) har tagit emot oss, till Guds ära. [*Paulus ger samma uppmaning som han öppnade*

detta avsnitt med i Rom 14:1 och knyter ihop undervisningen.] ⁸ Vad jag vill säga är att den Smorde (*Messias, Kristus*) har blivit de omskurnas tjänare för att visa Guds trofasthet och bekräfta löftena till fäderna, ⁹ och att hedningarna har fått prisa Gud för hans barmhärtighet.

[I följande fyra citat visar Paulus att Guds syfte alltid varit att välsigna hedningarna genom Israel. De kommer från de tre huvuddelarna i Gamla testamentet: lagen, profeterna och Psaltaren. De uttalas av tre stora judiska ledare: Mose, Jesaja och David.]

Som det står skrivet:

Därför vill jag tacka dig bland hednafolken
och lovsjunga ditt namn. *[Ps 18:50]*

¹⁰ Det står också:

Jubla, ni hednafolk,
tillsammans med hans folk. *[5 Mos 32:43]*

¹¹ Och på ett annat ställe:

Lova Herren,
alla hednafolk,
prisa honom,
alla folk. *[Ps 117:1]*

¹² Och vidare säger Jesaja:

Jishajs rot [*Messias*],

han som står upp för att regera över folken,
på honom
ska hednafolken hoppas. [*Jes 11:10*]

[Det finns en tydlig linje i dessa fyra citat som visar att hedningarna alltid funnits med i Guds plan att bli välsignade genom israeliterna, se 1 Mos 12:2. I den första prisar David Gud bland hedningar; i den andra uppmanar Mose hedningarna att glädja sig tillsammans med judarna; i den tredje uppmanar psalmisten hedningarna att prisa Herren; och i den fjärde profeterar Jesaja att hedningarna ska leva under Messias och ha sitt hopp i honom.]

¹³ Må nu hoppets Gud fylla er med all glädje och frid i tron, så att ni överflödar i hoppet genom den helige Andes kraft.

AVSLUTNING (15:14-16:27)

Anledningen till detta brev

¹⁴ Mina syskon (*bröder och systrar i tron*), för min del är jag helt övertygad om att ni själva är fyllda av godhet och uppfyllda av all kunskap och att ni också kan uppmuntra (*förmana*) varandra.

¹⁵ Ändå har jag delvis skrivit ganska djärvt till er, för att påminna er i kraft av den nåd som jag fått från Gud. ¹⁶ Jag är den Smordes (*Messias, Kristi*) Jesu tjänare bland hedningarna, i helig prästtjänst för Guds evangelium, så att hedningarna blir ett offer som Gud med glädje

tar emot, helgat genom den helige Ande. ¹⁷ Alltså har jag en ära i den Smorde (*Messias, Kristi*) Jesus i min tjänst inför Gud. ¹⁸ Jag vågar inte tala om annat än det som den Smorde (*Messias, Kristus*) har gjort genom mig för att föra hedningarna till lydnad, genom ord och gärning, ¹⁹ genom kraften i tecken och under, genom Andens kraft. Så har jag från Jerusalem och runt omkring [*i Syrien vidare västerut över Mindre Asien*] ända till Illyrien [*romersk provins på västra Balkan, området motsvarar ungefär dagens Albanien och forna Jugoslavien*] överallt predikat den Smordes (*Kristi*) evangelium. ²⁰ Jag har satt en ära i att förkunna evangeliet där den Smordes (*Kristi*) namn ännu inte är känt, så att jag inte bygger på en grund som någon annan har lagt. [*Anledningen till besöket i Rom är inte att bygga något nytt, det är egentligen bara en mellanlandning för att gå vidare västerut till Spanien, se vers 24 och 28.*] ²¹ Det står ju skrivet:

De som inte har fått budskapet om honom ska se,

och de som inte har hört ska förstå. [*Jes 52:15*]

Paulus planer att komma till Rom

²² Det är därför [*eftersom det varit så många platser som aldrig hört evangeliet*] som jag många gånger har varit förhindrad att komma till er [*som redan känner Jesus*]. ²³ Men nu har jag inte längre någon uppgift i de här regionerna [*i Mindre Asien*], och jag har längtat i många år

efter att besöka er ²⁴ när jag reser till Spanien. Jag hoppas få träffa er på genomresan och bli utrustad för resan dit, efter att först en tid ha haft glädjen att vara tillsammans med er.

²⁵ Men nu reser jag till Jerusalem med hjälpen till de heliga. ²⁶ [*Församlingarna i*] Makedonien [*i norra Grekland*] och Achaia [*i södra Grekland*] har nämligen bestämt sig för att göra en insamling till de fattiga bland de heliga i Jerusalem. ²⁷ Så har de bestämt, och de står också i skuld till dem. För om hedningarna har fått del i deras andliga goda, så är de också skyldiga att betjäna dem med sitt materiella goda. ²⁸ När jag har slutfört detta och på ett säkert sätt överlämnat den gåvan till dem, ska jag resa till Spanien och besöka er på vägen. ²⁹ Jag vet att när jag kommer till er, så kommer jag med den Smordes (*Kristi*) välsignelse i fullt mått. ³⁰ Jag uppmanar er, syskon (*bröder och systrar i tron*), för vår Herre Jesu den Smordes (*Kristi*) skull och för den kärlek som Anden ger, att kämpa tillsammans med mig genom att be till Gud för mig. ³¹ Be att jag blir räddad från dem i Judéen som inte tror (*är olydiga*) och att hjälpen jag har med mig till Jerusalem blir väl mottagen av de heliga [*de troende där*]. ³² Då ska jag med glädje komma till er, om Gud vill, och vila ut (*få ny styrka och kraft*) tillsammans med er. ³³ Låt fridens Gud [*som ger av sin frid på alla områden*] vara med er alla.

Amen (*det är sant och trovärdigt, låt det ske så!*)

16

Hälsningar till Rom

Ta emot syster Febe med öppna armar

¹ Nu vill jag introducera (*lägga ett gott ord för*) vår syster Febe [*som betyder "lysande, strålande"*], som är en församlingstjänare (*diakon*) i Kenkrea [*här i östra hamnen i Korint*].

² Ta emot henne i Herren på ett sätt som är värdigt de heliga (*Guds folk*). Hjälps (*stå bakom, bistå*) henne i hennes uppgift (*uppdrag*), för hon har själv varit en hjälp för många och även för mig.

[Det är mycket troligt att det var Febe som tog med sig Paulus brev från Korint till Rom. Det grekiska ordet "hjälps" beskriver någon som går före, som beskyddar, en inflytelserik person som ger av sitt överflöd.]

Personliga hälsningar

³ *[I följande lista med personliga hälsningar omnämns 26 personer vid namn, plus två till utan namn, Rufus mor och Nereus syster. Totalt alltså 28 personer, det största antalet i något av Paulus brev. Anmärkningsvärt är att nio av dem är kvinnor, vilket visar på hur högt Paulus värdesätter kvinnans tjänst i församlingen.]*

Dessa hälsningar ger en inblick i den tidiga kyrkan. I den romerska församlingen fanns några som varit kristna längre än Paulus, se vers 7. Man möttes i husförsamlingar. En nämns i vers 5, men troligt är att brevet syftar

på fyra till, se 10-11 och 14-15. Många var slavar, medan andra kom från de övre samhällsskikten, som de från Aristobulus och Narcissus familj, se vers 10 och 11. Ett annat exempel kan vara Pomponia, hustru till den general som ledde det romerska anfallet mot Britannia 43 e.Kr. Enligt den romerska historikern Tacitus ställdes hon inför rätta omkring 57 e.Kr., ungefär samtidigt som Romarbrevet skrevs. Anklagelserna gällde att hon hade anammat en "utländsk vidskepelse", troligen kristendomen, men hon frikändes. När brevet skrivs har det gått omkring 25 år sedan pingstdagen och många troende bodde i rikets huvudstad Rom. Flera av dessa personer hade Paulus förmodligen träffat i Jerusalem eller under sina resor.]

Hälsa **Prisca** och [hennes man]**Aquila**,

mina medarbetare i den Smorde (Messias, Kristus) Jesus.

⁴ De riskerade sina egna liv för mig. [Det kan syfta på upploppen i Efesos som beskrivs, se Apg 19:23-41.] Inte bara jag, utan alla icke-judiska (hedniska) församlingar tackar dem.

⁵ Hälsa också församlingen [som träffas] i deras hus.

[Det gifta paret Aquila och Priscilla nämns alltid tillsammans. Fyra av sex gånger nämns frun, Priscilla, först. I Apostlagärningarna kallas hon Priscilla, medan Paulus alltid använder hennes formella namn Prisca. Paulus träffade Aquila och

Priscilla när han kom till Korint under sin andra missionsresa och arbetade tillsammans med dem som tältmakare, se Apg 18:2-3. Paret hade tvingats fly från Rom eftersom kejsaren Claudius hade fördrivit alla judar därifrån omkring 49 e.Kr. De följde med Paulus när han lämnade Korint, men stannade kvar i Efesos, se Apg 18:19. Där fick de undervisa Apollos, se Apg 18:26. De fanns också kvar där under Paulus tredje resa, eftersom de sänder med hälsningar till de kristna i Korint i brevet som Paulus skriver från Efesos, se 1 Kor 16:19. Kort efter det måste de ha återvänt till Rom.]

Hälsa min älskade broder **Epenetus**(*Epainetos*), som var den första (förstlingsfrukten) som kom till den Smorde (*Messias, Kristus*) i den romerska provinsen Asien [där Efesos var huvudstad].

⁶ Hälsa **Maria**[*grekiska formen av det arameiska namnet Mariam, från hebreiska Miriam*], som har arbetat så hårt för er.

⁷ Hälsa **Andronikus** och [hans hustru]**Junia**, mina släktingar (*judiska landsmän*) och medfångar.

[Andronikus är ett grekisk-judiskt mansnamn som betyder "segrare bland män". Junia är ett kvinnligt latinskt namn som betyder "den yngre". Det är troligt att Andronikus och Junia var ett gift par som verkade tillsammans på samma sätt som

Priscilla och Aquila, se vers 3. Eventuellt var de syskon, men eftersom Paulus anger den typen av relation i vers 15, men inte här, är det mindre troligt.

De var Paulus släktingar eller landsmän. Det grekiska ordet "syngenis" beskriver ofta nära släktskap, se Joh 18:26, men kan också användas mer generellt om att de tillhör samma folkslag. Paulus använder det i den betydelsen om sina judiska landsmän tidigare i brevet, se Rom 9:3. Ordet används även i vers 11 och 21. Att tre av 28 personer som han hälsar till i Rom skulle vara hans släktingar är inte orimligt.

Paulus var ofta fängslad, se 2 Kor 11:23. Andronikus och Junia hade också fått lida för evangeliet och varit fängslade tillsammans med Paulus. Ordet medfånge används även i Kol 4:10 om Aristarchus som också omnämns i upploppen i Efesos, se Apg 19:29. Kanske var det just i Efesos Andronikus och Junia också var fängslade tillsammans med Paulus.]

De har ett gott anseende (är högt aktade och välkända) bland apostlarna,

och de tillhörde även den Smorde (Messias, Kristus) före mig.

[Andronikus och Junia måste hört till de första kristna i Jerusalem eller i Judéen där de troligen också lärt känna Paulus efter hans omvändelse. Denna vers går att översätta på två sätt. Antingen var de framstående medlemmar bland apostlarna, eller så var de inte själva apostlar utan

välkända och högaktade av apostlarna. Oavsett tolkning gör Paulus ett hedersamt erkännande av Andronikus och Junias tjänst. Apostlarna kan dels syfta på de tolv lärjungarna, men används också i en vidare bemärkelse, se Apg 14:14; 2 Kor 8:23; Heb 3:1; Ef 4:11. Junia skulle alltså kunna vara en kvinnlig apostel!

Vissa manuskript har den manliga formen Junias i stället för Junia. Dock återfinns inte denna maskulina form i några andra grekiska skrifter; den korrekta formen skulle i så fall varit Junius. Det kvinnliga namnet Junia är den vanliga välkända formen som återfunnits i inskriptioner och andra texter. Alla kyrkofäder refererade till Junia som en kvinna, och så var det ända fram till medeltiden.

Det ska noteras att Bibeln aldrig förbjuder kvinnliga apostlar. Det faktum att Bibeln talar om kvinnliga profeter, och att profet- och aposteltjänsten ofta nämns tillsammans, se Luk 11:49; Ef 2:20, talar för att Junia var en kvinnlig apostel. Några exempel på profetissor i Gamla testamentet är Miriam, Debora, Hulda, Noadja och i Nya testamentet nämns Hanna och Filippus fyra döttrar.]

⁸ Hälsa **Ampliatius**[ett vanligt manligt slavnamn i Rom],

min älskade broder i Herren.

⁹ Hälsa **Urbanus**[ett vanligt manligt slavnamn i Rom],

vår medarbetare i den Smorde (*Messias, Kristus*),
och **Stachys**,
min älskade [*broder*].

¹⁰ Hälsa **Apelles**,
prövad i den Smorde (*Messias, Kristus*).

Hälsa dem som tillhör **Aristobulus** familj.

[Aristobulus kan ha varit barnbarn till Herodes den store och vän med kejsar Claudius. Hans bror var Agrippa I som bl.a. dödade Jakob, se Apg 12:2. Det är inte känt om Aristobulus hade blivit en kristen, eller om han levde när brevet skrevs. Hans familj var dock troende och får en speciell hälsning av Paulus.]

¹¹ Hälsa min släkting (*judiska landsman*)**Herodion**.

Hälsa dem i **Narcissus** familj,
som tillhör Herren.

[Syftar troligen på den kände Tiberius Claudius Narcissus. Han var en friköpt slav som blev en välbärgad man som hade stort inflytande under kejsar Claudius styre. Han avrättades 54 e.Kr. när Nero kom till makten, och var alltså död när Romarbrevet skrevs. Hans familj var dock kristen och får en speciell hälsning av Paulus.]

¹² Hälsa [*systrarna*]**Tryfaina**(*Tryfena*) och **Tryfosa**,

som arbetar i Herren.

Hälsa den älskade **Persis***[hennes namn betyder "en persisk kvinna"]*,
som har arbetat mycket i Herren.

¹³ Hälsa **Rufus***[kanske son till Simon från Kyrene, som bar Jesu kors till Golgata, se Mark 15:21]*,
utvald i Herren,
och **hans mor**
som är en mor också för mig.

¹⁴ Hälsa **Asynkritis**,
Flegon,
Hermes*[ett vanligt manligt slavnamn i Rom]*,
Patrobas,
Hermas
och syskonen *(bröderna och systrarna i tron)*
hos dem.

¹⁵ Hälsa **Filologus***[ett vanligt manligt slavnamn i Rom]*
och **Julia***[ett vanligt kvinnligt slavnamn i Rom]*,
Nereus
och **hans syster**,
Olympas
och alla heliga hos dem.

¹⁶ Hälsa varandra med en helig kyss.

[Sättet att hälsa varandra skiljer sig åt mellan olika tider, samhällen och kulturer. Kindkyssen var och är en vanlig hälsningsform i medelhavsområdet. Motsvarande uppmaning i vår kultur

skulle kunna vara: "När ni nu läst brevet, krama om varandra och var rädda om varandra!"]

Alla den Smordes (Kristi) församlingar hälsar er.

[Dessa hälsningar kom troligen från Paulus resesällskap som var på väg tillsammans med honom till Jerusalem som representerade flera församlingar i Makedonien, Achaia och Mindre Asien, se Apg 20:4. De skickar också med sina hälsningar.]

Några sista ord - varning

¹⁷ Jag uppmanar er, syskon (bröder och systrar i tron), att vara på er vakt mot dem som skapar splittring och väcker anstöt (blir stöttestenar) mot den lära som ni har fått undervisning i.

[Av de sju saker som Herren hatar är splittring bland syskon det mest allvarliga, se Ords 6:16, 19. Jesus varnade också för falska profeter; se Matt 7:15.]

Håll er borta från dem, ¹⁸ för sådana människor tjänar inte vår Herre den Smorde (Messias, Kristus) utan är slavar under sina egna begär (sin egen buk), och med fina ord och vackert tal bedrar de godtrogna människor. *[Paulus instruerade den unge Titus att efter två varningar inte ha med sådana människor att göra, se Tit 3:10.]* ¹⁹ Er lojalitet (lydnad) är ju känd av alla. Därför gläder jag mig över er, men jag vill att ni ska vara kloka när det gäller det goda och

oskyldiga när det gäller det onda. ²⁰ Fridens Gud ska låta Satan bli krossad under era fötter snabbt [*som en romersk soldat marscherade med korta stampande steg*]. Vår Herre Jesu den Smordes (Kristi) nåd vare med er.

[Paulus beskriver ofta den andliga kampen med bilder från den romerska armén. Det grekiska ordet för "snabbt" beskriver hur romerska soldater marscherade med korta snabba steg. När deras spikbeklädda läderskor med metallbeslag stampade mot de stenbelagda romerska gatorna skapades ett omisskännligt ringande ljud som hördes lång väg. På samma sätt som vi i dag väjer för ett utryckningsfordon med påslagna sirener betydde det här ljudet: gå åt sidan, här kommer romerska soldater! En romersk soldat stannade inte för något eller någon, det skulle vara en förödmjukelse för hela armén. Om ett barn eller en äldre person inte hann undan fortsatte man rakt fram, och krossade personen under sina fötter.

Bilden som Paulus målar upp är att om djävulen är så dum att han kommer i vägen för en grupp kristna, krossas han under deras fötter. I Romarbrevet som behandlar så många viktiga doktriner nämns djävulen bara en gång i förbifarten och det är i den här versen. Hans plats är det lilla utrymmet som finns mellan fotsulan och marken under den kristne!

Guds titel här är inte "Härskarornas Gud" utan "Fridens Gud". Det är inte volymen i bönen, utan djupet i gudsrelationen som avgör om vi segrar

över ondskan. Förutsättningen ges i versen innan – lydnad och helgelse. En troende som har kommit in i Guds frid, som marscherar framåt i Guds takt, som varken gör för mycket eller för lite utan vandrar i förutberedda gärningar – den kristne kan leva ett segerrikt liv!]

Hälsningar från Paulus medarbetare

²¹ Min medarbetare Timoteus hälsar er.

Det gör också mina släktingar (*judiska landsmän*)

Lucius,
Jason
och Sosipater.

²² Jag, Tertius, som har skrivit ner detta brev, hälsar er i Herren.

²³ Gaius,
som är min och hela församlingens värd [*i Korint*], hälsar er. [*Paulus döpte Gaius i Korint, se 1 Kor 1:14.*]

Erastus, stadens kassör,
hälsar er,
det gör även brodern Quartus. ²⁴*

Lovprisning

²⁵ [*De tre sista verserna i Romarbrevet är en enda mening i grekiskan.*]

* **16:24** De tidigaste manuskripten har inte med vers 24 "Jesu den Smordes nåd vare med er alla. Amen."

Nu till honom som har makt att styrka er
genom mitt evangelium och
förkunnelsen om Jesus den Smorde (*Messias,*
Kristus):

Han har avslöjat det mysterium (*den hemlighet*)
som i oändliga tider varit dold,
²⁶ men som nu har uppenbarats och gjorts
känd

genom profetiska Skrifter på den evige Gudens
befallning

för att föra alla folk till trons lydnad.

²⁷ Han är den ende vise Guden,
och hans är äran
genom Jesus den Smorde (*Messias, Kristus*) i
evighet.

Amen.

**Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning**
**Swedish: Svenska Kärnbibeln - en expanderad
översättning (New Testament)**

copyright © 2017-2020 Svenska Kärnbibeln

Language: Swedish

Contributor: Svenska Kärnbibeln

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-02-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

c5cfac14-0500-50d4-bd1a-4691a8b8b3b6